

VYSOKÁ ŠKOLA POLYTECHNICKÁ JIHLAVA

Katedra cestovního ruchu

Jánské Lázně – netradiční oblast lázeňství

Bakalářská práce

Autor: Aneta Čiháková

Vedoucí práce: Ing. Alice Šedivá Neckářová

Jihlava 2011

Anotace

Tato bakalářská práce je zaměřena na lázeňské město Jánské Lázně. Hlavním cílem práce je přiblížit čtenáři problematiku lázeňství, analyzovat lázeňský cestovní ruch v Jánských Lázních a představit vybrané město jako středisko cestovního ruchu s možností sportovního a turistického využití. Výzkumná část práce je zaměřena na profil návštěvníka oblasti.

Klíčová slova

Lázeňská místa, lázeňské služby, lázeňský dům, lázeňství, léčivé přírodní zdroje, pramen, zdraví.

Annotation

This bachelor thesis is focused on the spa town Jánské Lázně. The main aim of this thesis is to explain to the reader problems of balneology, the analysis of spa tourism in Jánské Lázně and to present this town as the centre of tourism which has a lot of sports and cultural activities for tourist. The research part of this thesis focuses on the profile of visitors to the area.

Key words:

Spa points, spa service, bath house, balneology, natural medicinal resources, spring, health.

Ráda bych na tomto místě poděkovala vedoucí mé bakalářské práce Ing. Alici Šedivé Neckářové za odborné vedení práce, cenné rady a čas, který mi věnovala. Dále děkuji mé rodině, kamarádce Zuzaně Jeřábkové a příteli Tomášovi Kolbabovi za jejich podporu během celého studia.

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracoval/a jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil/a autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, v platném znění, dále též „AZ“).

Souhlasím s umístěním bakalářské práce v knihovně VŠPJ a s jejím užitím k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě VŠPJ .

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje **AZ**, zejména § 60 (školní dílo).

Beru na vědomí, že VŠPJ má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že **s o u h l a s í m** s případným užitím mé bakalářské práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědom/a toho, že užití své bakalářské práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠPJ, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených vysokou školou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše), z výdělku dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence.

V Jihlavě dne 17. května 2011

.....

Podpis

Obsah

Úvod a cíl práce	8
Metodika práce	10
1. Lázeňství	12
2. Stručná historie lázeňství	13
2.1 Historie	13
2.2 Vznik a historie lázeňství v českých zemích	13
2.2.1 Období před a během světových válek	14
2.2.2 Období po 2. světové válce	14
2.2.3 Období po roce 1989	14
3. Přírodní léčebné zdroje	15
3.1 Léčivé vody	15
3.2 Léčivé plyny	15
3.3. Peloidy	16
3.4. Léčivé klima	16
4. Lázeňské služby	17
4.1 Stručná charakteristika lázeňských služeb	17
4.2 Kategorizace lázeňských zařízení	18
4.3 Lázeňské pobyty	19
4.3.1 Wellness	21
5. Nejznámější lázeňská místa	22
5.1 Lázeňská místa v České republice	22
5.1.1 Stručné představení nejznámějších českých lázní	23
5.2 Nejznámější lázeňská místa v Evropě	25
5.2.1 Slovensko	25
5.2.2 ROYAL SPAS OF EUROPE	25
Praktická část	27
1. Jánské Lázně	27
1.1 Základní informace o Jánských Lázních	27
1.2 Selektivní předpoklady	28
1.3 Lokalizační předpoklady	29
1.3.1 Přírodní předpoklady	29
1.3.2 Kulturně – historické předpoklady	30
1.4 Realizační předpoklady	33
2. Lázeňství v Jánských Lázních	35
2.1 Počátky lázeňství v Jánských Lázních	35
2.2 Přehled indikací	36

2.3 Léčba v Jánských Lázních	37
2.4 Ubytování a stravování pacientů v Jánských Lázních	38
2.5 Dětská lázeňská léčebna Vesna	39
2.5.1 Přehled indikací	39
2.5.2 Léčba v dětské lázeňské léčebně Vesna	40
2.5.4 Ubytování a stravování dětských pacientů	41
3. Dotazníkové šetření	42
3.1 Rozbor jednotlivých otázek	42
3.2 Zhodnocení dotazníkového šetření	57
Závěr	58
Informační zdroje.....	60
Přílohy.....	64

Úvod a cíl práce

Pro zpracování bakalářské práce jsem si vybrala téma „Jánské Lázně – netradiční oblast lázeňství“, protože se zajímám o lázeňství, wellness a zdravý životní styl.

Česká republika je tradiční zemí lázeňství a první zmínka o léčivých přírodních zdrojích, které jsou základním stavebním kamenem pro tento obor, se objevila již v roce 762. Lázeňské oblasti jsou od dávných dob až do současnosti považovány za místa, která navrací lidem fyzické a psychické zdraví.

Přínos lázeňství pro společnost i pro jedince je zřetelný. Lázeňských služeb využívají hojně nejen pacienti s různými chorobami, ale i přepracovaní a psychicky vyčerpaní lidé. Přibývá pobytů, které si lázeňští hosté platí ze svých finančních zdrojů a roste i počet zařízení, které poskytují lázeňské a wellness služby. Dlouhodobý pozitivní význam pro prosperitu lázeňství mají zahraniční hosté, jejichž počet v českých honosných lázeňských domech strmě stoupá.

Bakalářská práce je zaměřena na lázeňské město Jánské Lázně. Toto místo může být chápáno jako netradiční oblast lázeňství zejména proto, že Jánské Lázně jsou jediné lázně na české straně Krkonoš a město stále v povědomí občanů figuruje spíše jako lyžařský a turistický areál, než významné lázeňské místo.

Město Jánské Lázně je mi sympatické z několika důvodů. Jedním z hlavních důvodů jsou Státní léčebné lázně, s. p., kde se léčila moje sestra, která na pracovníky a prostředí lázní nedá dopustit. Opomenout však nesmím ani krásnou krajinu právem patřící do Krkonošského národního parku, jehož prostředí je hojně využíváno i při rehabilitačních procedurách. Příkladem může být tzv. Nordic Walking, což je dynamická chůze se sportovními holemi. Jánské Lázně jsou oblíbeným cílem lázeňských hostů i turistů ve všech ročních obdobích. Je to výchozí bod na Černou horu, na jejíž vrchol se lze dostat moderní kabinovou lanovkou nebo po turisticky značených cestách.

Hlavním cílem bakalářské práce je nejprve přiblížit čtenáři problematiku lázeňství a v návaznosti na to analyzovat lázeňský cestovní ruch v Jánských Lázních a současně představit Jánské Lázně především jako lázeňské město s možností sportovního a turistického využití. Dále se v práci budu věnovat profilu návštěvníka, který sestavím

zhodnocením dotazníkového šetření, které bude probíhat přímo v Jánských Lázních. Dotazník je určen pro návštěvníky města, s tím, že se ve formuláři objevují i otázky určené výhradně lázeňským hostům.

Metodika práce

Zpracování bakalářské práce předcházelo vypracování časového plánu a osnovy práce, které bylo detailně konzultováno s vedoucí práce.

V mé bakalářské práci bylo čerpáno z odborné literatury zaměřené na cestovní ruch, ekonomiku, geografii, lázeňství a wellness. Rešerše odborných knih byla využita zejména v teoretické části práce.

Opomenout nesmím využití internetových zdrojů, které jsou v dnešní moderní době výpočetní techniky nezbytnými informačními portály.

Úkolem teoretické části mé bakalářské práce je objasnit čtenáři problematiku lázeňského cestovního ruchu, přiblížit a vysvětlit základní pojmy, které se budou objevovat v dalších částech práce, a to způsobem stručným, srozumitelným a přehledným. Nejprve se zaměřuji na fenomén lázeňství všeobecně, následuje stručné přiblížení historie lázeňství a vysvětlení základních pojmů. V této části práce nechybí ani popis nejznámějších lázeňských míst.

Ke zpracování práce byly využity sekundární i primární zdroje informací. Sekundární informace, které nebyly získány mnou osobně, ale jinými institucemi nejčastěji např. Českým statistickým úřadem nebo organizací CzechTourism a byly původně určeny k jiným účelům, byly upraveny pro potřeby zpracování jednotlivých částí bakalářské práce. Nejvíce byly tyto informace využity v kapitole Jánské Lázně, která má za úkol popsat a zmapovat danou oblast a současně analyzovat lázeňský cestovní ruch. V této kapitole byly také použity užitečné informace z tištěných prospektů o Jánských Lázních, jež jsou k dostání v Informačním centru, které je situováno u dolní stanice lanovky na Černou horu.

Primární informace byly získány vlastním výzkumem. Město Jánské Lázně jsem v době zpracovávání bakalářské práce navštívila nesčetněkrát. Ať už za účelem pořízení fotografií, které jsou v práci použity nebo dotazníkového šetření, které slouží k vytvoření profilu návštěvníka města. Šetření se uskutečnilo formou osobního dotazování na vzorku 100 respondentů v období leden – duben roku 2011 a formulář byl určen pro návštěvníky Jánských Lázní. Dotazník byl formulován jasně a logicky, obsahoval uzavřené otázky, kdy respondent volil odpověď z předepsané varianty,

polouzavřené otázky, kde se objevily předepsané varianty odpovědí doplněny o možnost „jiné (uved'te)“. Do dotazníku byly zakomponovány i tři otevřené otázky pro možnost obsáhlejších odpovědí. Celý dotazník byl pro potřeby zahraničních hostů přeložen do německého jazyka, protože turistický region Krkonoše a Podkrkonoší je oblíbeným cílem zahraničních turistů právě z Německa a také Polska.

Součástí práce jsou přílohy uvedené na konci práce, které obsahují dotazníky jak v české tak i cizojazyčné verzi.

1. Lázeňství

Lázeňství je specifická forma cestovního ruchu a zaměřuje se zejména na léčení a prevenci lidských onemocnění, regeneraci fyzických a psychických sil a relaxaci. Lázeňství je spojeno s využitím léčivých přírodních zdrojů a je charakteristické pobytem v lázních.

Lázně jsou komplex ubytovacích, stravovacích, rehabilitačních, sportovních a léčebných zařízení, která využívají přírodních léčivých zdrojů pro dosažení léčebného účinku (Pásková, Zelenka, 2002).

V České republice je lázeňství tradiční součástí zdravotní péče spočívající v tzv. klasickém pojetí léčebných pobytů, jejichž délka je minimálně 3 týdny. Využívají se různé léčebné metody jako fyzioterapie, klimatoterapie neboli klimatická léčba, různé druhy masáží, koupelí a zábalů (Seifertová, 2003). K léčbě pacientů se využívá také správná výživa, která bývá součástí léčby některých chorob, a pitný režim.

Trend dnešní doby směřuje k rozvoji tzv. lázeňské turistiky, která je zaměřena zejména na zkrácené lázeňské pobyty. Nabídky programů jednotlivých lázeňských míst, *což jsou území, kde jsou nebo mají být zřízeny přírodní léčebné lázně* (Pásková, Zelenka, 2002), se mohou lišit podle různých segmentů, jsou nabízeny relaxační a antistresové pobyty, zeštíhlující nebo seniorské programy. Velkým boomem se stalo wellness, o kterém se zmíním v jedné z dalších kapitol.

Lázeňství je právem považováno za součást cestovního ruchu, a to i z pohledu mezinárodních institucí. Společný dokument Statistické divize OSN a Světové organizace cestovního ruchu „Doporučení ke statistice cestovního ruchu“ z roku 1994 zařazuje lázeňství mezi základní skupiny turistické poptávky a nabídky. Ukazatelé lázeňských zařízení (ubytovací, léčebné a další kapacity) jsou evidovány jakou součástí statistiky cestovního ruchu a o lázeňství hovoříme jako o lázeňském cestovním ruchu (Seifertová, 2003).

Lázeňství má i svůj ekonomický význam, podílí se na tvorbě HDP a snižuje nezaměstnanost. Jedním ze zdrojů rozpočtu lázeňského místa je lázeňský poplatek, který je vybírán obcí od fyzických osob, které v nich přechodně za úplatu pobývají. Osvobození od poplatku jsou děti, senioři a studenti. Tento poplatek je běžně vybírán i v dalších státech (Pásková; Zelenka, 2002).

2. Stručná historie lázeňství

2.1 Historie

Kořeny lázeňství můžeme hledat už v dobách před naším letopočtem. Lidé se tehdy zajímali o přírodní minerální prameny, které se od běžných pramenů lišily svou chutí i teplotou. Tyto odlišnosti byly spojovány s nadpřirozenou mocí.

Většina lázeňským míst má bohatou historii, která je opředena různými legendami a pověstmi. V místech přírodních léčivých zdrojů byly stavěny chrámy a oltáře jako poděkování za zvláštní účinky těchto zdrojů na lidské tělo.

Výskyt minerálních a termálních pramenů zapříčinil v určitých lokalitách vznik ložisek dalších přírodních léčivých zdrojů jako rašeliny, slatiny a bahna. Svůj neodmyslitelný podíl na rozvoji lázeňských míst má i příznivé klima.

Ve starověkém Řecku a Římě byly lázně oblíbené zejména díky blahodárným účinkům na lidské tělo a návštěvníci kromě lázní mohli využít i sály pro masáže, odpočívárny, kolonády a další lázeňské vybavení.

Středověk nepřál rozkvětu lázní, bylo to období politické nestability a určité nekulturnosti.

Předpoklady pro rozvoj lázeňství a vznik nových lázeňských míst se začaly objevovat v 18. a 19. století s vývojem techniky a nových vědních oborů. V této době vzniká samotná balneologie, hlavní význam má v tomto oboru termální a minerální voda. Postupně se vystavovaly nové lázeňské domy, sanatoria, kolonády a různá kulturní a sportovní zařízení. Lázně se tedy staly důležitým zdravotním i obchodním centrem (Seifertová, 2003).

2.2 Vznik a historie lázeňství v českých zemích

První zmínka o lázeňství na území naší země se datuje do roku 762, kdy byly podle kronikáře Václava Hájka z Libočan objeveny horké prameny v Teplicích v Čechách. První budova s bazény zde byla postavena v 16. století pražským právníkem a hejtmanem Volfem z Vřesovic. Druhými nejstaršími lázněmi jsou oblíbené Karlovy Vary, které mají svou historii spojenou s pověstí o objevení Vřídla Karlem IV (Dědina, 2005).

2.2.1 Období před a během světových válek

Lázeňství před první světovou válkou bylo v naší zemi na vysoké úrovni. Charakteristická je v tomto období ambulantní lázeňská péče, která se zaměřuje zejména na úkony, jež souvisí s vyšetřením a léčením pacienta. Pobyt v lázních byl poměrně nákladný a dovolit si ho mohli lidé z vyšších vrstev, což potvrzuje fakt, že před první světovou válkou 47 % pacientů tvořili vysocí úředníci (Dědina, 2005).

Po první světové válce lázeňství rozkvétá a nastávají pro něj zlaté časy. Velkým zlomem je vznik zdravotních pojišťoven, což znamená, že si lázeňskou péči mohou dovolit i méně movitější občané. Je to i impulz pro investory, vznikají lázeňské objekty, které se stávají i významnými architektonickými díly.

Druhá světová válka přináší pro české lázeňství nepříjemnou dobu, kdy se rozvoj tohoto oboru zastavil a některá lázeňská místa byla i zdevastována.

2.2.2 Období po 2. světové válce

Rok 1948 znamenal pro československé lázeňství další zlom, lázně byly znárodněny a výhradním vlastníkem přírodních léčivých zdrojů i lázeňských zařízení se stal stát. Lázeňství se začalo posouvat směrem ke zdravotnictví, což bylo stvrzeno zákonem č.43/1955 Sb., o československých lázních a vřídlech. Zlepšoval se vztah mezi léčebnými lázněmi a lázeňskými městy. V této době vznikal v Československu moderní zdravotnický systém, což bylo znát i na zdravotním stavu obyvatelstva, přesto se začaly objevovat ekonomické problémy. Další zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění z roku 1956 potvrdil zdravotnický charakter lázeňství. Převahu tedy měla klientela, které byl hrazen lázeňský pobyt zdravotními pojišťovnami.

2.2.3 Období po roce 1989

K privatizaci lázeňství dochází po listopadu roku 1989, kdy změna politického režimu znamenala změnu celého ekonomického systému. Většina lázeňských subjektů má v současnosti své konkrétní vlastníky (Seifertová, 2003). Avšak například Státní léčebné lázně Jánské Lázně jsou stále státním podnikem.

Péče o klienta se již nezaměřuje pouze na zdravotní faktory, ale důležitá je i nabídka kvalitních ubytovacích a stravovacích služeb a nelze ani opomenout možnost kulturního a sportovního vyžití.

3. Přírodní léčebné zdroje

Česká republika je mimořádně bohatá na přírodní léčivé zdroje. To umožnilo vznik mnoha léčebným lázním. Lázeňství v širokém slova smyslu je důležitým zdravotnickým, ale především také ekonomickým potenciálem v rámci cestovního ruchu, kde patří mezi základní skupiny turistické nabídky a poptávky. Díky využívání přírodních léčivých zdrojů je lázeňskou léčbu možné považovat za výrazně šetrnější k lidskému organismu, než je léčba medikamentózní či radikální nevratný lékařský zákrok [25].

3.1 Léčivé vody

Léčivé vody jsou přírodním zdrojem používaným ve 24 lázeňských místech a v České republice i nejčastějším. Složení, teplota a účinky léčivé přírodní vody, která vyvěrá v různých částech naší republiky, jsou rozdílné, avšak koncentrace léčivých pramenů, kterou nalezneme v západočeském lázeňském trojúhelníku je světově ojedinělá [17].

Minerální vodou pro léčebné využití se rozumí přirozeně se vyskytující podzemní voda původní čistoty s obsahem rozpuštěných pevných látek nejméně 1 g/l nebo s obsahem nejméně 1 g/l rozpuštěného oxidu uhličitého nebo s obsahem jiného pro zdraví významného chemického prvku, anebo která má u vývěru přirozenou teplotu vyšší než 20 °C nebo radioaktivitu radonu nad 1,5 kBq/l. Zdrojem přírodní minerální vody je přirozeně se vyskytující podzemní voda původní čistoty, stálého složení a vlastností, která má z hlediska výživy fyziologické účinky dané obsahem minerálních látek, stopových prvků nebo jiných součástí, které umožňují její použití jako potravin a k výrobě balených minerálních vod [24]. *Léčivé vody se obvykle aplikují formou koupelí, inhalací, pitnou kúrou nebo výplachy (Benešová, 2009).*

3.2 Léčivé plyny

Dalším přírodním léčivým zdrojem jsou léčivé plyny pocházející z přirozených nebo uměle vytvořených vývěrů. V současné době mají terapeutický význam CO₂, radon a sirovodík. Terapeutické použití je nutné doložit analýzou a musí být kontrolováno (Mackovič, 1994). Léčivé plyny se aplikují plynovými koupelemi nebo injekční léčbou.

3.3. Peloidy

Peloidy jsou také přírodním zdrojem a rozumí se jimi rašelina, slatina nebo bahno. V České republice využívá peloidy 10 lázeňských míst zejména formou bahenních koupelí a zábalů. Peloidy léčí svou teplotou a prohřívají lidský organismus.

3.4. Léčivé klima

Čtvrtou hlavní skupinou léčivých zdrojů je léčivé klima. Příznivé klimatické podmínky ovlivňuje relativní délka slunečního svitu, která by měla překročit 1 600 hodin za rok. Další podmínkou je rozdíl teplot, který nesmí přesáhnout 13 °C v průběhu 24 hodin v průběhu celého měsíce. Vlhkost vzduchu by neměla průměrně přesáhnout 80 % a důležitým aspektem je i nízká prašnost ve vnitřním lázeňském městě (Benešová, 2009). Příznivým klimatem léčí v České republice 3 lázeňská místa, například to jsou lázně Karlova Studánka.

4. Lázeňské služby

4.1 Stručná charakteristika lázeňských služeb

Služba představuje nehmataelný prvek určený k uspokojování potřeb zákazníků. Nejen v lázeňství jsou služby poskytovány jako komplex neboli balík služeb, který napomáhá klientům lázeňských míst k obnově jejich duševních a fyzických sil. Poskytování služeb současně působí pozitivně na ekonomickou oblast daného lázeňského místa.

Mezi základní lázeňské služby řadíme *ubytovací a stravovací služby* a neméně důležité je *kulturně-společenské a sportovní vyžití*. Podle Orišky patří mezi základní lázeňské služby také *vyšetření, ošetření a léčení*.

Lékařské vyšetření a ošetření zahrnuje lékařské prohlídky a potřebná vyšetření. Pacient se po příchodu do lázní musí podrobit vstupní lékařské prohlídce, která má být provedena do 24 hodin od příjezdu. Lékař na základě prohlídky sestaví individuální léčebný plán (Oriška, 1999).

O zařízení, které poskytují ubytovací a stravovací služby se budu zmiňovat v kapitole kategorizace lázeňských zařízení. Ráda bych však podotkla, že stravování v lázeňských domech má pevný řád a bývá součástí komplexní lázeňské péče. Stravovací služby nabízejí i různá zařízení jako běžné restaurace, kavárny a bary, toto stravování však nepodléhá lázeňské péči.

Nedílnou součástí lázeňského pobytu jsou služby kulturně-společenské a sportovní, které příznivě ovlivňují regeneraci a zdraví klienta.

Doplňkové služby slouží jak lázeňské klientele, tak i místním obyvatelům. Jsou to služby obchodní, peněžní, dopravní a další služby.

Mezi *materiálně technické podmínky* poskytování lázeňských služeb patří lázeňská léčebna, lázeňská poliklinika a pomocná a vedlejší zařízení.

Lázeňská léčebna je zdravotně provozní jednotka soustřeďující se na léčebná a diagnostická zařízení určená pro poskytování lázeňské péče. Léčebna má vyšetřovací, lůžkovou a stravovací část a část osvětovou, kulturní, společensko-zábavní, sportovní a další.

Vyšetření a léčení ambulantních hostů zajišťuje *lázeňská poliklinika*. *Pomocná a vedlejší zařízení* se zřizují dle potřeby, jedná se zejména o technické provozy (Orieška, 1999).

4.2 Kategorizace lázeňských zařízení

Zařízení, která souvisí s poskytováním lázeňských služeb, rozeznáváme následovně:

Lázeňská klinika je zařízení s nejvyšší úrovní nabídky komplexních programů a preventivní lázeňské medicíny a s vlastními ubytovacími a hotelovými službami. Tato zařízení jsou zapojena do výzkumných programů a spolupracují s klinickými pracovišti.

Lázeňské sanatorium je zařízení s nabídkou komplexních programů léčebné a preventivní lázeňské medicíny a s vlastními ubytovacími a hotelovými službami. Může nabízet různé druhy diet, jedná se o poskytování komplexní lázeňské péče na vysoké úrovni.

Lázeňský hotel nabízí ubytování s vlastním příslušenstvím pro lázeňskou klientelu. Nechybí stravovací provoz s dietami a zdravotnický personál je vlastním zařízením nebo smluvně zajištěný.

Lázeňský penzion je ubytovací zařízení pro lázeňskou klientelu. Nabízí pokoje s vlastním sociálním zařízením, podávají se zde snídaně, ovšem ostatní služby probíhají mimo penzion.

Ubytování v soukromí není v současné době příliš rozšířená forma ubytování. Kvalita služeb závisí na nabídce ubytovatele, avšak lázeňské léčebné služby probíhají mimo prostory ubytování.

Balneoprovozy jsou zařízení specializované na podávání komplexu lázeňských výkonů za předpokladu využití přírodních léčebných zdrojů (Dědina, 2004).

4.3 Lázeňské pobyty

Lázeňský pobyt v České republice se může uskutečnit jako *ústavní pobyt*, což znamená celý komplex lázeňských služeb, nebo jako pobyt *ambulantní*, který je zaměřen hlavně na poskytnutí lázeňských služeb zaměřených na léčení. Dále se můžeme setkat se třemi druhy lázeňské péče, a to s *komplexní péčí (KLP)*, *příspěvkovou lázeňskou péčí (PLP)* nebo se *samopláteckou lázeňskou péčí*.

Komplexní péče je zaměřena na doléčení a její poskytnutí doporučuje především specialista. Péče je plně hrazena zdravotní pojišťovnou, která schválený návrh na lázeňskou péči zašle příslušné lázeňské léčebně. Pokud má klient zájem o vyšší standard, může si ho doplatit.

Komplexní lázeňskou péčí musí klient nastoupit:

1. u I. stupně naléhavosti nejpozději do 1 měsíce ode dne vystavení návrhu;
2. u II. stupně naléhavosti nejpozději do 3 měsíců ode dne vystavení návrhu;
3. děti a dorost do 19 let nejpozději do 6 měsíců ode dne vystavení návrhu.

U *příspěvkové péče* se jedná o typ pobytu, kdy pojišťovna hradí náklady na vyšetření a léčení. Ostatní náklady např. na ubytování a stravování si hradí pacient sám.

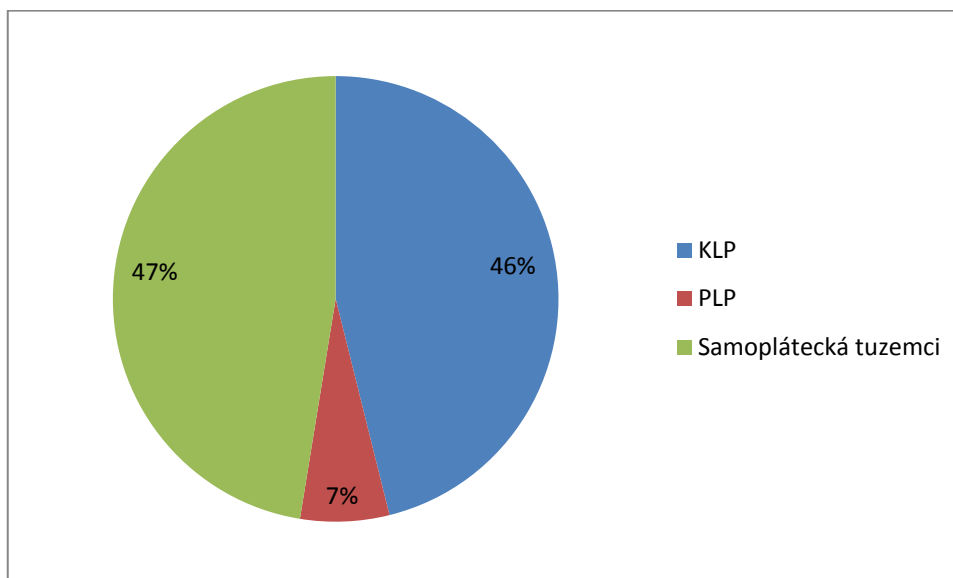
Samoplátecká péče spočívá v tom, že si všechny náklady hradí klient z vlastních zdrojů. Od roku 2005 několikanásobně stoupl počet pacientů, kteří si hradí léčbu sami a jak je vidět z grafu 1, takových tuzemských pacientů bylo v roce 2009 celých 47%.

Tabulka 1: Počty pacientů dle způsobu úhrady péče v letech 2005 - 2009

Způsob úhrady péče		Období				
		2005	2006	2007	2008	2009
KLP		119695	106869	104927	101196	108025
PLP		18267	18650	15714	15162	15111
Samoplátecká	tuzemci	55862	66756	91953	113041	111123
	cizinci	120474	134803	133962	154015	143922
Pacienti celkem		314298	327078	346556	383414	378181

Zdroj: údaje poskytl ÚZIS [49], vlastní zpracování

Graf 1: Způsoby financování lázeňské péče v roce 2009

Zdroj: údaje poskytl ÚZIS [49], vlastní zpracování

Začíná se diskutovat o tom, že desetitisíce lidí, kteří jezdí každoročně do lázní, by si péči hradili sami jako nadstandard. Komplexní péče by se měla přesunout do příspěvkové, kdy zdravotní pojištění hradí jen vyšetření a léčbu. Případně by se lázně staly samopláteckou záležitostí. Z pojištění jde ročně na lázeňskou péči 3 mld. Kč a toto číslo by se po vládních škrtech v lázeňství mělo snížit o polovinu. Lázeňská zařízení se však právem obávají snížení klientů a následných úpadků. Tyto návrhy jsou zatím v jednání [35].

4.3.1 Wellness

Wellness je velmi široký pojem, který zahrnuje nepřeberné množství pohybových a jiných činností, které vedou k harmonii těla i ducha. V dnešní uspěchané době plné stresu by se právě wellness mělo stát součástí životního stylu každého z nás.

Jako wellness se označují i zařízení, kde se filozofie o harmonii aplikuje na klienta formou různých *aktivních a pasivních wellness procedur*. Mezi aktivní procedury lze řadit zejména pohybové aktivity jako aerobik, fitness, plavání, jóga a mnoho dalších sportů. Oddávat se pasivním aktivitám wellness můžeme v sauně, která má výborné účinky na imunitní systém, nebo pomocí tzv. bath procedur, které se vyznačují pobytem v páře nebo absolvováním různých koupelí. Dále sem patří beauty procedury jako manikúra, pedikúra, masáže nebo například i pobyt v solné jeskyni (Müllerová, 2008).

Wellness je velmi prosperující obor, a proto se počet takto specializovaných salonů a centrem zvětšuje. Objevují se nabídky na celé wellness pobyty, které mají zejména relaxační a odpočinkový charakter. V našich zeměpisných šířkách můžeme navštívit například nově otevřené Wellness Kuřim nebo si oddychnout v relax a wellness centru hotelu Sklář v Harrachově. Díky obrovské konkurenci v tomto oboru se ceny za procedury a pobyty stávají příznivější i pro méně movité klienty.

Stále častěji se objevuje wellness i v domácnostech, nabídka trhu je široká a není problém si vybrat renomovaného výrobce. Vybudování vlastního domácího wellness centra je finančně nákladnou záležitostí, avšak není to pouze módní výstřelek, nýbrž investice do vlastního zdraví a zdraví rodiny. Rodin, které si takto vybavují své domácí prostředí, přibývá. Mít vlastní domácí posilovnu, vířivý bazének, venkovní saunu na zahradě nebo masážní vanu v moderní koupelně je nejen luxus, ale pro některé silně pracovní a časově vytížené jedince vhodný a často jediný možný způsob nutného relaxování (Müllerová, 2008).

5. Nejznámější lázeňská místa

5.1 Lázeňská místa v České republice

Obrázek 1: Mapa lázeňských míst v ČR

Zdroj: [39]

V České republice nalezneme více než tři desítky lázeňských míst. Každé lázeňské místo má svůj jedinečný přírodní léčebný zdroj a přiřazeno jednu nebo více *indikačních skupin*. Tyto indikační skupiny zahrnují nemoci, u nichž lze lázeňskou péči poskytnout v daném místě.

Indikační skupiny pro dospělé jsou následující:

- I. Nemoci onkologické
- II. Nemoci oběhového ústrojí
- III. Nemoci ústrojí trávicího
- IV. Nemoci z poruch výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí
- V. Netuberkulózní nemoci dýchacího ústrojí
- VI. Nemoci nervové
- VII. Nemoci pohybového ústrojí
- VIII. Nemoci ústrojí močového
- IX. Duševní poruchy
- X. Nemoci ženské

Níže uvádím indikační skupiny pro děti a dorost

- XXI. Onkologická onemocnění
- XXII. Nemoci oběhového ústrojí
- XXIII. Nemoci ústrojí trávicího
- XXIV. Nemoci a poruchy výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí
- XXV. Netuberkulózní nemoci dýchacího ústrojí
- XXVI. Nemoci nervové
- XXVII. Nemoci pohybového ústrojí
- XXVIII. Nemoci ledvin a cest močových
- XXIX. Duševní poruchy
- XXX. Nemoci kožní
- XXXI. Nemoci gynekologické

Nástupu lázeňské péči brání tzv. *kontraindikace*, zejména hovoříme o infekčních nemocech a nemocech v akutním stádiu, závislost na alkoholu a návykových látkách, těhotenství apod.

5.1.1 Stručné představení nejznámějších českých lázní

Karlovy Vary patří mezi světově proslulé české lázně. V těchto lázních se nejčastěji léčí nemoci ústrojí trávicího a nemoci pohybového ústrojí, avšak indikace lázeňské léčby je díky téměř univerzálnímu využití pramenů mnohem širší. Město je bohaté na léčivé prameny s teplotami od 30 °C do 72 °C, ze 79 pramenů různé vydatnosti je 13 pramenů zachyceno a používáno. Nejznámějším pramenem je Vřídlo, které tryská až do výšky 12 metrů a za minutu průměrně vydá 2 000 litrů minerální vody. Vřídlo je jediným pramenem, který se používá

také ke koupelím a je umístěn na Vřídelní kolonádě.

Obrázek 2: Vřídlo

Zdroj: [42]

Dalšími známými českými lázněmi s léčivými prameny jsou *Mariánské Lázně*. Indikace je v těchto lázních velmi pestrá a léčí se zde zejména nemoci ústrojí trávicího, ústrojí močového, poruchy výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí, dýchacího ústrojí, pohybového ústrojí nebo nemoci kožní. K léčbě se v Mariánských lázních využívají základní přírodní léčebné zdroje, a to léčivé vody, plyny a peloidy.

Františkovy Lázně, které nalezneme v západních Čechách, se zaměřují zejména na léčbu oběhového ústrojí, pohybového aparátu, gynekologických nemocí a následnou péči po onkologických onemocněních.

Druhou největší lázeňskou návštěvnost má po Karlovarském kraji kraj Zlínský s 65 666 návštěvníky za rok 2010 [15]. Velkou zásluhu na této statistice má lázeňské město *Luhačovice*. *Luhačovické prameny jsou považovány za jedny z nejúčinnějších v Evropě pro vysoký obsah minerálních látek a pro vynikající proplynění volným kyslíčkem uhličitým* [27]. Nejznámějším minerálním pramenem je Vincentka, kterou můžeme zakoupit v obchodech a lékárnách po celé České republice. Nejčastějšími indikacemi jsou nemoci dýchacího ústrojí, trávicího ústrojí, poruchy výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí, pohybového ústrojí, oběhového ústrojí a nemoci onkologické po ukončení léčby.

Obrázek 3: Luhačovická kolonáda

Zdroj: Luhačovické ubytování

Dalšími neméně známými českými lázeňskými městy jsou Jáchymov, Jánské Lázně, Karlova Studánka, Konstantinovy Lázně, Lázně Bělohrad, Lednice, Poděbrady, Teplice, Třeboň a další.

5.2 Nejznámější lázeňská místa v Evropě

5.2.1 Slovensko

Největšími a nejznámějšími lázněmi na Slovensku jsou Lázně Piešťany, které jsou zaměřeny na léčbu nemocí pohybového ústrojí, nervová onemocnění a kožní nemoci. Hlavními přírodními léčebnými zdroji je piešťanské bahno a termální voda.

5.2.2 ROYAL SPAS OF EUROPE

ROYAL SPAS OF EUROPE je organizace, která sdružuje významná evropská lázeňská místa. Historie členských lázní je spjata s návštěvami významných státníků. Cílem organizace je propagace lázeňských středisek jak v oblasti léčebné péče, tak v oblasti cestovního ruchu celkově. Jedná se o následující lázeňská města:

Archena (Španělsko)

Baden Baden (Německo)

Bad Ischl (Rakousko)

Bad Kissingen (Německo)

Bad Neuenahr (Německo)

Bad Wildungen (Německo)

Bath (Velká Británie)

Budapešť (Maďarsko)

Františkovy Lázně (Česká republika)

Loutraki (Řecko)

Mariánské Lázně (Česká republika)

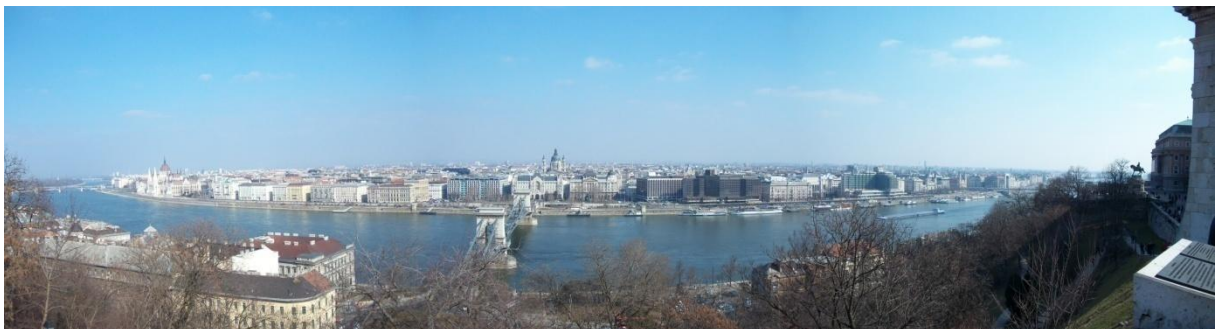
Naantali (Finsko)

Z výčtu těchto lázní je patrné, že Česká republika opravdu patří mezi jednu z lázeňských velmocí v Evropě.

Přiblížit bych však chtěla lázně *Budapešť* v Maďarsku. Jedná se totiž o vydařené a současně nevídané skloubení hlavního města s lázeňským centrem. Budapešť je evropské velkoměsto s necelými dvěma miliony obyvatel a obdivuhodnou architekturou. Turisté z celého světa jezdí právě sem obdivovat Hradní vrch, nakoupit si na Vácké ulici, vyfotit si nádhernou budovu parlamentu, projet se po Dunaji, zaběhat si na klidném Markétině ostrově nebo relaxovat do některých ze světoznámých lázní. A to zejména proto, že Budapešť je lázeňským městem, kde přírodní prameny denně vychrlí až osmdesát milionů litrů léčivých vod.

Mezi nejznámější lázně lze zařadit lázně Gellért, které nabízí svým hostům i hotelové ubytování. Dalším lázeňským hotelem je bývalý hotel Thermal – dnes již Danubius Health Spa Resort na Markétině ostrově, který poskytuje hostům plný komfort wellness služeb.

Nejslavnějšími tureckými lázněmi, které vznikly v 16. století, jsou lázně Rudas a nejteplejšími prameny se mohou pyšnit známé Széchenyiho lázně, které se nachází nedaleko budapešťské ZOO a zábavního parku VIDAM.

Obrázek 4: Pohled na Budapešť z Hradního vrchu

Zdroj: vlastní fotodokumentace

Praktická část

1. Jánské Lázně

1.1 Základní informace o Jánských Lázních

Město Jánské Lázně nalezneme asi 65 km od krajského města Hradec Králové a 14 km od Trutnova. Jánské Lázně se svými 852 obyvateli, jejichž průměrný věk je 39,66 let (údaj k 1. 1. 2008), mají status města a leží v Královéhradeckém kraji 519 metrů nad mořem. Katastrální výměra obce je 1 373 ha.

Jánské Lázně jsou jediným lázeňským místem na české straně Krkonoše a pyšní se klidným prostředím nejen pro lázeňské pacienty, ale i pro obyvatele. Nesmím však opomenout i jejich sportovní význam, a to díky výborné poloze. Jánské Lázně jsou ideálním výchozím bodem pro turistické cesty po nejvyšším českém pohorí Krkonoše. Na své si přijdou i méně fyzicky zdatní návštěvníci. Město je tedy nejen významným lázeňským místem, ale také díky nově vybudovaným lanovkám, vlekům i běžecským lyžařským tratím se řadí mezi špičková

sportovní a rekreační střediska v České republice.

Obrázek 5: Lokalizace Jánských Lázní

Zdroj: [26]

1.2 Selektivní předpoklady

Selektivní neboli stimulační faktory se dělí na objektivní a subjektivní faktory a mají primární postavení pro cestovní ruch (Hrala, 2002).

Mezi *objektivní faktory* patří zejména mírové uspořádání světa, jelikož konfliktní poměry utlumují rozvoj cestovního ruchu. Politická situace je v České republice a tím pádem současně v Jánských Lázních stabilní, nehrozí zde degradace cestovního ruchu. Dalšími stimulačními faktory jsou dosažená životní úroveň a objem fondu volného času, obě tyto klíčové reality jsou na vzestupu a účast na cestovním ruchu se stává součástí životního stylu. Mezi objektivní faktory se řadí životní prostředí, které přes velkou snahu ekologických organizací není v rovnováze se společností. Samotný cestovní ruch může ohrozit kvalitu přírody v oblastech, kde se stává masovým (Hrala, 2002). V Jánských Lázních, které patří do Krkonošského národního parku, je příroda chráněna státem.

Mezi *subjektivní faktory* patří řada psychologických pohnutek, které ovlivňují rozhodování účastníka cestovního ruchu. Významnou roli má v této problematice reklama, propagace a módnost. Jánské Lázně jsou součástí turistického regionu Krkonoše a Podkrkonoší a jejich propagace je zajištěna současně s podporou cestovního ruchu v turistickém regionu jako celku a i samostatně. Jánské Lázně mají oficiální webové stránky města, které slouží občanům i turistům. Státní léčebné lázně Jánské Lázně, s. p. se prezentují na vlastních webových stránkách. Dnešní moderní doba přeje zkráceným lázeňským pobytům, a tak i Jánské Lázně nabízí speciální lázeňské a rekondiční pobyty.

1.3 Lokalizační předpoklady

1.3.1 Přírodní předpoklady

Vzhledem k lokalizaci Jánských Lázní na úpatí Černé hory spadá toto půvabné městečko do Krkonošského národního parku (dále jen KRNAP). Krkonoše byly prohlášeny prvním národním parkem slavnostně 17. 5. 1965. KRNAP se rozprostírá v severovýchodní části Čech při hranici s Polskem a jedná se o území o rozloze 54 969 ha. Hlavním úkolem národního parku je ochrana území málo narušených lidskou činností. V České republice existují kromě KRNAPu ještě další 3 národní parky, a to NP České Švýcarsko, NP Podyjí a NP Šumava.

Krkonoše jsou také biosférickou rezervací, která je již chráněna statusem národního parku a zároveň dává přehled o přírodních poměrech v rámci celé zeměkoule. Biosférická rezervace je vyhlášována Organizací spojených národů pro vzdělání a vědu. V naší republice je v současné době dalších 5 biosférických rezervací, a to Šumava, Křivoklátsko, Třeboňsko, Pálava, Karpaty [22].

Jak jsem se již zmiňovala, Jánské Lázně jsou výchozím bodem pro výlety na známou Černou horu a do dalších krkonošských středisek. Černá hora je mohutný většinou zalesněný vrch, který se nachází v nadmořské výšce 1 299 m. Charakteristický je pro vrchol Černé hory televizní vysílač a rozhledna Panorama, která je celoročně přístupná. Oblast Černé hory, na jejíž vrchol vede přímo z Jánských Lázní kabinová lanovka, nabízí výborné nejen lyžařské terény. Z tohoto důvodu je hojně vyhledávaným turistickým cílem (David; Soukup, 2009). Jánské Lázně léčí silou přírody, a proto jsou krátké procházky po okolí doporučovány lázeňským pacientům jako součást léčby.

Důležitým přírodním předpokladem Jánských Lázní jsou termální prameny. Prameník se nachází přímo na lázeňské kolonádě a je napájen vodou z lázeňských jímek v oblasti Starostova a Panského pramene v Rudolfově údolí, které leží ve vnějším ochranném pásmu přírodních léčivých zdrojů lázeňského místa Jánské Lázně [46].

Vlastní pramen janskolázeňské thermy se nachází v sevřeném údolí na úpatí Černé hory. Prameny vyvěrají v nadmořské výšce 615 metrů. V současné době se jímání provádí ze dvou vrtů - Janova a Černého pramene, oba jsou hluboké cca 50 m a nacházejí se pod budovou léčebny Lázeňský dům. Oba zachycují vodu ze shodného

pásma, které se nachází v hloubce 700 - 1400m. Jedná se o přírodní prostou minerální vodu hydrouhličitanovápénatosodného typu - termální (vlažná). Její vlastnosti jsou dány místem její akumulace v čočkách zkrasovatělých krystalických vápenců. Celková mineralizace se pohybuje okolo 300 mg/l s rozhodujícím podílem vápníku. Teplota v místě vývěru je 27,5 °C. Obsah radioaktivních složek nepřekračuje normu pro pitnou vodu. Obsah volného oxidu uhličitého, který vystupuje po vzestupné cestě termy spolu s malým obsahem radonu se pohybuje okolo 6 mg/l [38].

1.3.2 Kulturně – historické předpoklady

Podle pověsti, kterou zaznamenal trutnovský kronikář Šimon Hüttel, objevil termální prameny na území dnešních Jánských Lázní zbrojnoš Jan z Chockova v roce 1006. Podle něj byl pramen pojmenován Janův. Pravděpodobněji však byly termální prameny objeveny v 11. století hledači vzácných kovů. Konkrétní údaje o místu pocházejí až ze 14. století. V roce 1300 se objevil v zemských deskách zápis o zřízení rodinných lázní, které sloužily rodině Silbersteinů. V roce 1451 se ve zdejších léčivých vodách vykoupal i budoucí papež Pius II. a v roce 1485 byla u pramene vybudována budova k ubytování a do Teplic Svatojánských, jak byla dříve osada pojmenována, se začali sjíždět lidé. Vznik lázní se datuje do roku 1552, ze kdy pochází písemná zpráva. V 17. století získal lázně do svého vlastnictví Albrecht z Valdštějna, který později zastavil panství cizí šlechtě. V roce 1675 koupili dnešní Jánské Lázně Schwarzenberkové, kteří začali lázeňské místo modernizovat. V dalších letech lázně několikrát změnily majitele, až v roce 1902 je koupila obec. Konec první světové války znamenal i pro Jánské Lázně, kterým se dokonce říkalo Český Hostýn, dobu rozkvětu. V roce 1928 zahájila provoz nejstarší visutá lanová dráha u nás, která vedla na vrchol Černé hory. Lanovka je v Jánských Lázních, stejně tak jako dětská léčebna z roku 1935 dodnes, ovšem ve zmodernizované podobě. Po druhé světové válce měly úspěchy dětské léčebny světové ohlasy a Jánské Lázně se v rámci Marshalova plánu měly stát exkluzivním lázeňským komplexem. Z plánů však v únoru roku 1948 z politických důvodů sešlo a po roce 1989 zůstaly Jánské Lázně ve vlastnictví státu. Dnes jsou Jánské Lázně zaměřeny zejména na léčení nemocí pohybového ústrojí a jsou významným turistickým a sportovním centrem (David;Soukup, 2009).

Jánské Lázně jsou menší město, přesto zde není nouze o *pamětihodnosti*. Známý je novogotický kostel sv. Jana Křtitele z roku 1885, který stojí na Horní promenádě.

Kostel byl pro potřeby lázeňských klientů bezbariérově upraven a povýšen na farní kostel [45].

V Černohorské ulici stojí evangelický kostel z let 1873–79 a kaple sv. Barbory byla obnovena v roce 2006. Mezi pamětihodnosti se řadí i lázeňská novorenesanční Kolonáda se secesními prvky z roku 1893. Na Kolonádě stojí Lázeňský dům a další ubytovací kapacity jako Jánský dvůr, Čechie, hotel Terra, léčebna Vesna a nedaleko centra pak Bellevue, Evropa, Réva a Slovan. Pozornosti neujde ani chalupa č. p. 9 ze 17. století, která se nachází na Dolní kolonádě a pyšní se prvky lidové architektury (David; Soukup, 2009).

Kulturním centrem pro návštěvníky Jánských Lázní je právě novorenesanční Kolonáda, kde se pořádají několikrát v týdnu taneční večery a diskotéky. Koncerty vážné i populární hudby se konají v malém sále v Jánském Dvoře. Víkendy v lázeňské sezoně zpestřují promenádní koncerty a v obci nechybí ani městské kino, které je využíváno kromě filmových představení i pro vystoupení divadel a estrád. Všechna kulturní zařízení jsou s ohledem na handicapované pacienty řešena bezbariérově [47].

Jánské Lázně jsou nejen lázeňským, ale i *sportovním a relaxačním centrem*. V první řadě je to významné lyžařské středisko. Nový lyžařský region SKIRESORT ČERNÁ HORA vznikl spojením lyžařských areálů v Janských Lázních, Černém Dole a Svobodě nad Úpou láká čím dál tím větší množství lyžařů právě sem. Ceny permanentek jsou příznivé, za jeden den lyžování v hlavní sezoně se platí 590 Kč, samozřejmě jsou slevy pro děti a mimosezonní ceny. Celý resort nabízí rozmanité lyžařské terény vhodné pro všechny kategorie lyžařů a snowboardistů, jejichž přeprava mezi areály je zajištěna skibusy.

Sportovní areál v Janských Lázních se pyšní novou kabinkovou lanovou dráhou pro 8 osob a sjezdovými tratěmi všech druhů obtížnosti. Sjezdovky patří k těm nejdelším v Čechách, délka dosahuje až 3 km. Lanová dráha dostala název Černohorský Expres, je dlouhá 2 300 m a za hodinu je schopna přepravit 1 875 osob. Cena zpáteční jízdenky je 160 Kč a pro děti 120 Kč [36].

Dlouhou tradici má v Janských Lázních sáňkování. Již v roce 1900 se tu uskutečnily sáňkařské závody. Sáňkaři, kteří si sáně mohou vypůjčit u dolní stanice lanovky, si přijdou na své i dnes. Zájemci se mohou spustit po jedinečné 3,5 km dlouhé

nezpoplatněné sáňkařské dráze s převýšením 560 m. Dráha sleduje tzv. Zvonkovou cestu, jejíž název pochází nejspíš z dob, kdy tu jezdily sáně rohačky se zvonečky. Cinkot zvonečků tehdy varoval před nenadálým střetem (David; Soukup, 2009).

Obrázek 6: Mapa SkiResortu Černá hora

Zdroj: vlastní fotodokumentace

Po namáhavém sportovním dni není nic lepšího, než si odpočinout v krytém rehabilitačním termálním bazénu, který se nachází v srdci Janských Lázní za Lázeňským domem. Bazén je určen především lázeňským hostům, ale využít ho mohou i ostatní návštěvníci. Bazén s asymetrickým tvarem a hloubkou od 1,2 – 1,5 metrů je zásobován termální vodou z léčivých pramenů Janova a Černého. Součástí bazénu jsou vodní atrakce jako vodní clona, protiproud, masážní a perličková lůžka. Perličkové bazény jsou umístěny ve vnitřní části a na venkovní terase. Návštěvníci mohou využít příznivých účinků sauny a parních boxů. Vstupenky se prodávají v recepci bazénu, vstupné pro dospělého je 250 Kč a zahrnuje i blahodárny pobyt v sauně [47].

Blízké okolí Janských Lázní láká návštěvníky k prožití dalších turistických a sportovních radovánek. Jedno z nejznámějších krkonošských středisek Pec pod Sněžkou je vzdáleno od Janských Lázní pouhých 17 km. Pobyt si lze zpestřit návštěvou ZOO ve Dvoře Králové nebo zámku Kuks, kde stojí vzácné barokní sochy od Matyáše Brauna.

1.4 Realizační předpoklady

Mezi základní realizační předpoklady patří doprava, která zajišťuje styk mezi výchozím místem účastníka a navštěvovanou oblastí – v tomto případě Janskými Lázněmi.

Nejvyužívanějším typem dopravy je *automobilová doprava*, která však přispívá k zhoršování životního prostředí. Do Janských Lázní vede silnice číslo 297, na kterou se lze dostat jak ze směru od Vrchlabí tak i ze Svobody nad Úpou. Kvalita této silnice je uspokojivá. Vjezd a parkování, které kontrolují strážníci Městské policie Trutnov, v centru Janských Lázní je zpoplatněno a umožněno pouze na základě povolení od Městského úřadu. Povolenku může hostovi zajistit provozovatel ubytovacího zařízení. Jednodenním návštěvníkům je k dispozici placené centrální parkoviště pod lanovkou, cena celodenního stání je 60 Kč. Zaparkovat je možné bezúplatně od 17 hodin.

Tabulka 2: Tabulka vzdáleností

Výchozí bod	Cílový bod	Počet km
Dvůr Králové nad Labem	Jánské Lázně	35
Harrachov	Jánské Lázně	60
Hradec Králové	Jánské Lázně	65
Kuks	Jánské Lázně	40
Pec pod Sněžkou	Jánské Lázně	17
Praha	Jánské Lázně	145
Špindlerův Mlýn	Jánské Lázně	40
Trutnov	Jánské Lázně	14
Vrchlabí	Jánské Lázně	21

Zdroj: [48], vlastní zpracování

Při dopravě do Janských Lázní je možné využít *autobusovou dopravu*. Přímé linky jezdí zejména z Prahy, Ledče nad Sázavou a Trutnova. Ceník jízdného je závislý na volbě dopravce.

Železniční dopravou se lze dopravit do Trutnova nebo Svobody nad Úpou, odtud pak navazuje autobusové spojení. Železniční stanice hlavního nádraží v Trutnově zajišťuje plnohodnotně odbavení cestujících, k dispozici je například mezinárodní pokladna nebo úschova zavazadel [16].

Pro potřeby cestovního ruchu byla v Janských Lázních zřízena vertikální doprava, která umožňuje rozvoj zimních sportů a letní rekreace. Jedná se zejména o lanovku Černohorský express a lyžařské vleky.

Nejbližší mezinárodní letiště pro využití *letecké dopravy* je Praha – Ruzyně. Pro dopravu z letiště do Jánských Lázní je možné využít ostatních druhů dopravy, případně na požádání město zajišťuje placenou přepravu.

Mezi další realizační předpoklady řadíme *ubytovací a stravovací zařízení*, které tvoří podstatnou část materiální základny zabezpečující realizaci cestovního ruchu (Hrala, 2002).

K ubytování lázeňských hostů v Jánských Lázních slouží zejména tři hlavní lázeňské domy – Lázeňský dům, Jánský Dvůr a Terra, které jsou vzájemně propojeny. Dále je možné využít ubytování v hotelech Bellevue, Evropa, Čechie, Réva a Slovan. Rekreační hosté většinou využívají ubytování v apartmánech, pensíonkách a dalších hotelích.

Známým ubytovacím a současně i stravovacím zařízením je *Hoffmanova Bouda*, která se nachází na okraji Jánských Lázní. Cena ubytování se snídaní se pohybuje 280 – 390 Kč za osobu a noc [34].

Turisti, kteří mají rádi luxus, mohou využít ubytovacích služeb nově vybudovaného čtyřhvězdičkového hotelu Omnia, který stojí u dolní stanice lanovky. Hotel v ceně ubytování nabízí vstup do bazénu, whirlpool, parkovné, hodinu pronájmu tenisové haly za pobyt a neomezenou jízdenku na lanovku. Ubytovat se je možné od 850 Kč za osobu a noc. Hotel nabízí i služby restaurace a baru, které slouží nejen hotelovým hostům [32].

2. Lázeňství v Jánských Lázních

Státní léčebné lázně Jánské Lázně jsou státním podnikem. Jánské Lázně považujeme za podnikatelský subjekt, který provozuje podnikatelskou činnost s majetkem státu, avšak vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Obdobně fungují i státní léčebné lázně Bludov a Karlova Studánka. V čele státního podniku stojí ředitel, v Jánských Lázních je to MUDr. Roman Koudele.

Jánské Lázně jsou členem Svazu léčebných lázní České republiky, který byl založen v roce 1995 jako zájmové sdružení léčebných lázní. Cílem svazu, který je zároveň členem Evropského svazu lázní, je zlepšovat lázeňské prostředí v České republice a hájit zájmy svých členů [25].

2.1 Počátky lázeňství v Jánských Lázních

Podle pověsti byly termální prameny v Jánských Lázních objeveny roku 1006 Janem z Chockova. Zprávy o léčivých pramenech se začaly šířit až v 16. století. Do města

přicházela procesí a byla zde postavena krčma. O vznik skutečných lázní se postaral Jan Adolf Schwanzenberk v 17. století. V roce 1935 byla v Jánských Lázních otevřena první evropská léčebna následků poliomyelitidy po vzoru lázní Warm Springs v USA. Podnětem byl fakt, že složení přírodních léčivých vod je velmi podobné. Když se nové případy obrn a především té dětské přestaly po rozsáhlých očkovacích akcích vyskytovat, změnilo se složení léčených chorob.

Obrázek 7: Výroční erb města na Městském úřadě

Zdroj: vlastní fotodokumentace

2.2 Přehled indikací

V Jánských Lázní se léčí pacienti s následujícími indikacemi:

VI. Nemoci nervové

- 1) Chabé obrny mimo pouřazové včetně poinfekčních polyradikuloneuritid, postpolyomyelitický syndrom. Základní délka léčení je 3 týdny s možností prodloužení na 7 týdnů.
- 2) Polyneuropatie s paretickými projevy. Základní délka je léčení 3 týdny s možností prodloužení na 7 týdnů.
- 3) Kořenové syndromy vertebrogenního původu. Základní délka léčení je 3 týdny s možností prodloužení na 7 týdnů.
- 4) Zánětlivé nemoci centrálního nervstva. Základní délka léčení je 3 týdny s možností prodloužení na 7 týdnů.
- 5) Hemiparézy a paraparézy cévního původu. Základní délka léčení je 3 týdny s možností prodloužení na 7 týdnů. Komplexní léčba je poskytována pouze do 2 let po CMP.
- 6) Stavby po operacích a poraněních centrálního a periferního nervstva s poruchami hybnosti. Základní délka léčení je 3 týdny s možností prodloužení na 7 týdnů.
- 7) Nervosvalová onemocnění primární, sekundární a degenerativní. Základní délka léčení je 3 týdny s možností prodloužení na 7 týdnů. Komplexní léčba je poskytována pouze 1x za dva roky.
- 8) DMO. Základní délka léčení je 3 týdny s možností prodloužení na 5 týdnů. Komplexní léčba je poskytována pouze 1x za dva roky.

VII. Nemoci pohybového ústrojí

- 1) Skoliozy do 25 let. Základní délka léčení je stanovena na 4 týdny s možností prodloužení na 6 týdnů.
- 2) Stavby po operacích a úrazech pohybového ústrojí. Základní délka léčení je 4 týdny s možností prodloužení na 6 týdnů. Komplexní léčba je poskytována pouze do 1 roku po operaci.
- 3) Stavby po ortopedických operacích s použitím náhrady kloubní. Základní délka léčení je 4 týdny s možností prodloužení na 6 týdnů. Komplexní léčba je poskytována pouze do 1 roku po operaci.

- 4) Předoperační příprava před plánovanou náhradou kloubní. Základní délka je léčení 3 týdny bez možnosti prodloužení.

X. Nemoci kožní

- 1) Stavby po popáleninách a po rekonstrukčních výkonech, kde hrozí značné smršťování jizev. Základní délka léčení je 3 týdny s možností prodloužení na 5 týdnů. [48]

2.3 Léčba v Jánských Lázních

Základem léčby je individuální léčebné cvičení. *V lázních se využívá všech základních metodik používaných v léčebné rehabilitaci - reflexní cvičení dle Vojty, nervosvalová stimulace dle Kabáta, metodika cvičení dle Mojžišové, Čáповé, měkké techniky dle Lewitta PIR, míčkování facili, škola zad, reflexní masáže, Brunkow, využití balančních ploch a míčů a cvičení s pružnými tahy* [37]. Novinkou je Nordic Walking, které je spojeno klimatoterapií a zahrnuje využití klimatu a terénu k individuálním procházkám. Lázně disponují dobře vybavenou elektroléčbou a nabízejí vodní procedury v teplé minerální vodě. Voda přírodního léčivého zdroje je užívána ve vanových koupelích a bazénech. Balneoterapie, která patří svou náplní k procedurám fyzikální terapie, je založena na využití místní termální vody. Zdrojem je Janův a Černý pramen o teplotě 27 °C. V malém bazénku je voda přehřívána na teplotu 36 °C a slouží zejména imobilním pacientům. Všechna zařízení jsou upravena bezbariérově [37].

Základní léčebné prostředky

- Elektroléčba (laserterapie magnetoterapie)
- Ergoterapie – nácvik soběstačnosti a sebeobsluhy
- Individuální a skupinový léčebný tělocvik
- Logopedie
- Lymfodrenáže
- Parafín
- Perličkové koupele
- Plavání a gymnastika v bazénu
- Plynové injekce
- Podvodní masáže

- Rašelinové plástve
- Sauna
- Uhličité koupele
- Veškeré manuální masáže
- Vířivé koupele
- Zábaly

2.4 Ubytování a stravování pacientů v Jánských Lázních

Centrum lázní tvoří tři hlavní lázeňské domy, které jsou pro pohodlí pacientů a lázeňských hostů vzájemně propojeny. Jedná se o Lázeňský dům, Jánský Dvůr a hotel Terra.

Lázeňský dům disponuje dvoulůžkovými pokoji o celkové kapacitě 70 lůžek. Přímo v budově Lázeňského domu se nachází centrální balneo-provoz, rehabilitační oddělení, elektroléčba, ordinace lékařů, RTG a biochemická laboratoř. *Jánský Dvůr* může ubytovat přes 100 pacientů převážně v dvoulůžkových pokojích vybavených sprchou a WC. V budově je centrální přijímací kancelář, recepce s nepřetržitou službou a ordinace lékařů. Všechny pokoje v obou ubytovacích zařízeních jsou nadstandardně vybaveny a veškerá zařízení jsou bezbariérová. Sesterská a lékařská služba je samozřejmostí. Stravování pacientů probíhá ve třech příjemně zařízených jídelnách a je možné se stravovat v rámci předepsané či zvolené diety. Procedury jsou prováděny přímo v objektu.

Třetím lázeňským domem je *hotel Terra*, který se nachází v lázeňském centru a s hlavní budovou je propojen spojovací chodbou. Podobně jako Lázeňský dům disponuje i hotel Terra 70 lůžky ve dvoulůžkových pokojích a dvou apartmánech. V hotelu Terra má každý pokoj sprchu nebo vanu a WC a rovněž nechybí nadstandardní vybavení. Stravování pro hosty z hotelu je zajištěno v centrální jídelně Centrum. Procedury probíhají v objektech Lázeňského domu a Jánského Dvora.

2.5 Dětská lázeňská léčebna Vesna

Dětská léčebna Vesna má dlouholetou tradici a je jednou z nejmodernějších dětských léčeben v České republice. Možný je i pobyt dětí s doprovodem, který doporučuje ošetřující lékař. Všechny složky léčebné péče jsou poskytovány v jednom objektu, což je velkou výhodou léčebny. Léčebna je rozlehlá a má sedm lůžkových oddělení, dvě rehabilitační oddělení, základní a mateřskou školu a rozsáhlé vybavené pro volnočasové aktivity dětí. Specializovaní pedagogové jsou schopni děti připravit například na přijímací zkoušky z matematiky a českého jazyka. Dítě se žákem školy stává dnem nástupu do dětské léčebny, a tím pádem na své škole nemá zameškané hodiny. Součástí léčebny je i Obchodní akademie. K léčebně dále náleží moderní termální bazén. Veškeré vybavení je opět řešeno bezbariérově [48].

2.5.1 Přehled indikací

V Jánských Lázních v léčebně Vesna se léčí dětsští pacienti s následujícími indikacemi:

XXI. Onkologická onemocnění

- 1) Onkologická para, bez jakýchkoliv známek recidivy a metastáz do 24 měsíců od ukončení léčby. Minimální věk 2 roky a délka léčení je 6 až 8 týdnů.

XXV. Netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí

- 1) Recidivující katary horních cest dýchacích.
- 2) Bronchitis recidivans.
- 3) Sinobronchitis.
- 4) Rekonvalescence po zánětu plic opakovaném v průběhu posledních 2 let.
- 5) Bronchitis asthmatica, spastica a obstructiva.
- 6) Dermorespirační syndrom.
- 7) Stavy po operacích horních a dolních cest dýchacích.
- 8) Stavy po operacích malformací hrudníku se sníženou funkcí plic.

U všech onemocnění platí délka léčení 6 až 8 týdnů a minimální věk 3 roky.

XXVI. Nemoci nervové

- 1) Syndrom periferního motoneuronu (chabé obrny).
- 2) Svalová dystrofie a jiná svalová onemocnění.

- 3) Dětská mozková obrna a příbuzné stavy (mozečkové syndromy a hybné poruchy v rámci malých mozkových příhod).
- 4) Jiné hybné poruchy centrálního původu: hybné poruchy po zánětech CNS, hybné poruchy po CMP a úrazech mozku.
- 5) Kořenové syndromy vertebrogenního původu.

U všech onemocnění platí délka léčení 6 až 8 týdnů. Minimální věk 2 roky po dohodě s primářem léčebny možný nástup již od 1 roku věku dítěte.

XXVII. Nemoci pohybového ústrojí

- 1) Vrozené ortopedické vady pohybového aparátu.
- 2) Stavy po úrazech a ortopedických operacích do 36 měsíců po úrazu či operaci.
- 3) Skoliózy - mobilní ve stálé rehabilitační péči.
- 4) Vertebrogenní syndrom algický funkčního či degenerativního původu.

U všech onemocnění platí délka léčení 6 až 8 týdnů. Minimální věk 2 roky po dohodě s primářem léčebny již od 1 roku.

XXX. Nemoci kožní

Stavy po popáleninách, kde hrozí smršťování jizev. Délka léčení je stanovena na 6 až 8 týdnů. Minimální věk dítěte 2 roky po dohodě s primářem léčebny již od 1 roku [37].

2.5.2 Léčba v dětské lázeňské léčebně Vesna

Léčebna Vesna je specializované zařízení pro léčení dětí od 2 do 18 let pro onemocnění uvedená v indikačním seznamu. Ve výjimečných případech a po dohodě s lékařem mohou být léčeny děti již od 1 roku. Nejdůležitější léčebnou složkou v dětské léčebně v Jánských Lázních je individuální fyzioterapie s širokým spektrem moderních léčebných postupů. Pro vodoléčebné procedury je využívána, podobně jako v Lázeňském domě, termální voda.

Mezi dětmi s vybranými indikacemi je oblíbená *hippoterapie*. Je to metoda sblížující člověka a koně, která by měla vést k další aktivní činnosti. Handicapovaný by měl mít radost z jízdy a lepší fyzickou kondici, což je důležité zvláště pro pacienty odkázané na invalidní vozík [19].

Základní léčebné prostředky

- Celotělové vířivé koupele
- Elektroterapie
- Ergoterapie
- Hippoterapie
- Individuální fyzioterapie
- Inhalační léčba
- Klasická a reflexní masáž
- Klimatoterapie
- Logopedie
- Muzikoterapie
- Plavání a cvičení v bazénu s termální vodou
- Podvodní masáž
- Saunování
- Skupinová léčebná tělesná výchova

2.5.4 Ubytování a stravování dětských pacientů

Dětská léčebna Vesna má 329 lůžek a poskytuje ubytování dětem bez doprovodu i s doprovodem rodičů. Rodiče, kteří jsou ubytováni s dětmi, mohou využít léčebnu i jako instruktážní zařízení a naučit se, jak správně o postižené dítě pečovat. Pacientům je k dispozici nepřetržitá lékařská služba.

Lázeňští hosté, kteří mají předepsanou lázeňskou péči z důvodu netuberkulózního onemocnění dýchacích cest, využívají v období únor – říjen *lázeňský dům Réva*. Réva se nachází mimo lázeňské centrum a poskytuje vhodné zázemí pro klimatoterapii. Disponuje 80 lůžky a na stravování a procedury dochází pacienti do léčebny Vesna [37].

3. Dotazníkové šetření

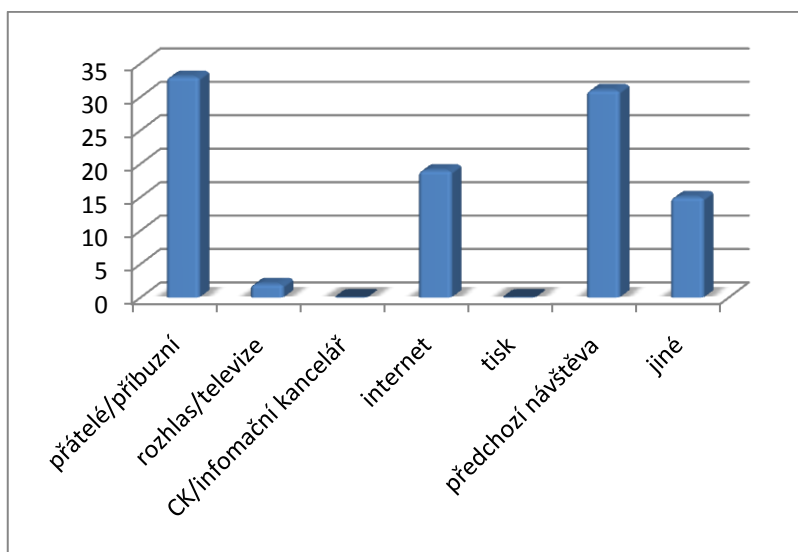
Dotazníkový průzkum je zaměřen na získání profilu návštěvníka Jánských Lázní. Dotazování probíhalo na kolonádě v Jánských Lázních a u dolní stanice lanovky na Černou horu v období leden – duben 2011. Osloveno bylo celkem 100 respondentů, z toho 50 turistů a 50 lázeňských hostů. Z celkového počtu bylo osloveno 98 tuzemských návštěvníků a 2 zahraniční. Výsledky šetření jsou zaneseny do grafů a tabulek, ke kterým je připojeno slovní hodnocení. Všechny grafy a tabulky jsou vytvořeny z vlastních zdrojů.

3.1 Rozbor jednotlivých otázek

Poměrně rozsáhlý dotazník se skládal z 22 otázek, ze kterých byly 3 otevřené čekající na vlastní odpověď respondenta. V dotazníku se objevuje 5 podotázek, které jsou připraveny pro lázeňské hosty a jsou zaměřeny na problematiku lázeňství. Mimo to byly zjišťovány záměry, charakter, preferované aktivity a spokojenost návštěvy Jánských Lázní. Dotazník obsahoval hodnocení jednotlivých služeb cestovního ruchu a prostor pro subjektivní náměty a připomínky. Šetření bylo ukončeno 5 otázkami zaměřenými na osobní data návštěvníka, jako je pohlaví, věk apod. Zvolila jsem metodu osobního dotazování, kdy byl dotazník vyplňován tazatelem, aby nedošlo k nepochopení otázky ze strany respondenta.

První otázka dotazníku se zabývala hlavním zdrojem informací o Jánských Lázních.

Graf 2: Jaký byl Váš hlavní zdroj informací o Jánských Lázních?

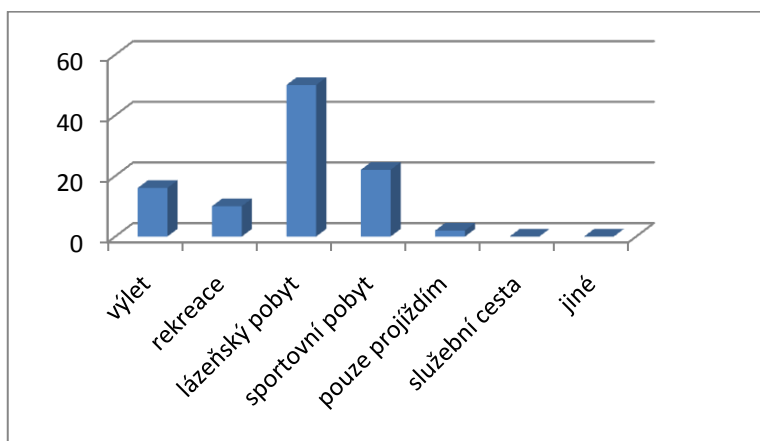

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejčastějším důvodem návštěvy Jánských Lázní bylo doporučení přátel či příbuzným (33 %) a předchozí návštěva (31 %). Dále v dnešní moderní době návštěvníci využívají jako zdroj informací internet, ostatní informační zdroje jsou na ústupu.

Druhá otázka byla zaměřena na hlavní důvod návštěvy Jánských Lázní respondenty.

Graf 3: Jaký je hlavní důvod Vaší návštěvy Jánských Lázní?

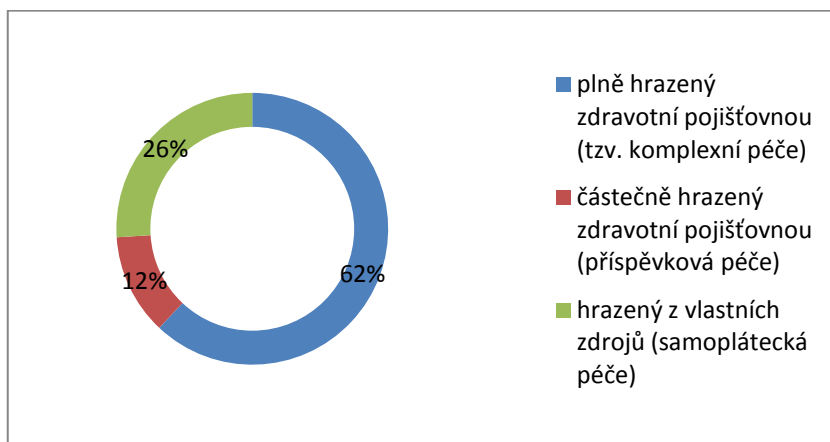

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

50 % respondentů bylo v Jánských Lázních na lázeňském pobytu. Je to z toho důvodu, že bylo osloveno 50 lázeňských hostů. Ostatních 50 respondentů přijelo zejména na sportovní pobyt, výlet a rekreaci.

Úkolem třetí otázky bylo zjistit, jakým způsobem je respondentův pobyt financován.

Graf 4: Jak je Váš pobyt financován?

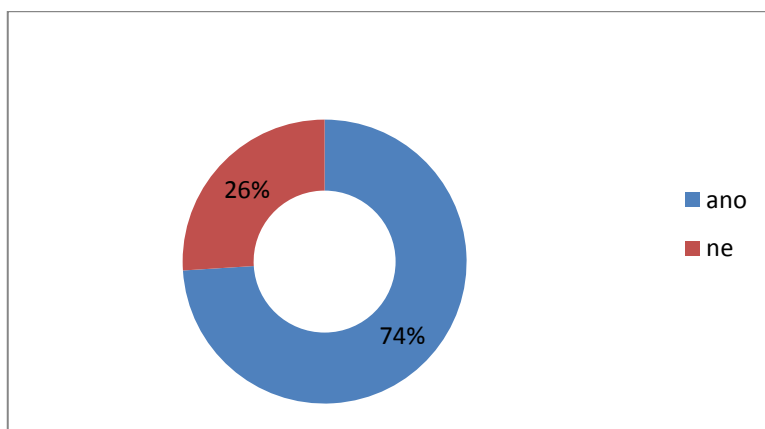

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Lázeňský pobyt oslovených hostů byl z 62 % financován zdravotní pojišťovnou. Z průzkumu tedy vyplývá, že do Jánských Lázní se jezdí léčit hlavně pacienti, kteří mají nárok na komplexní péči. Jak informovala MF Dnes dne 31. 3. 2011, současný ministr zdravotnictví a bývalý ředitel FN Hradec Králové Leoš Heger se chystá ušetřit na dotování lázeňské péče. Je tedy otázkou, zda se Jánské Lázně dokážou samy přeorientovat na komerční podnikání.

Další otázka, která byla zaměřena na lázeňské hosty, měla zjistit, zda si někteří z dotázaných platili nadstandard.

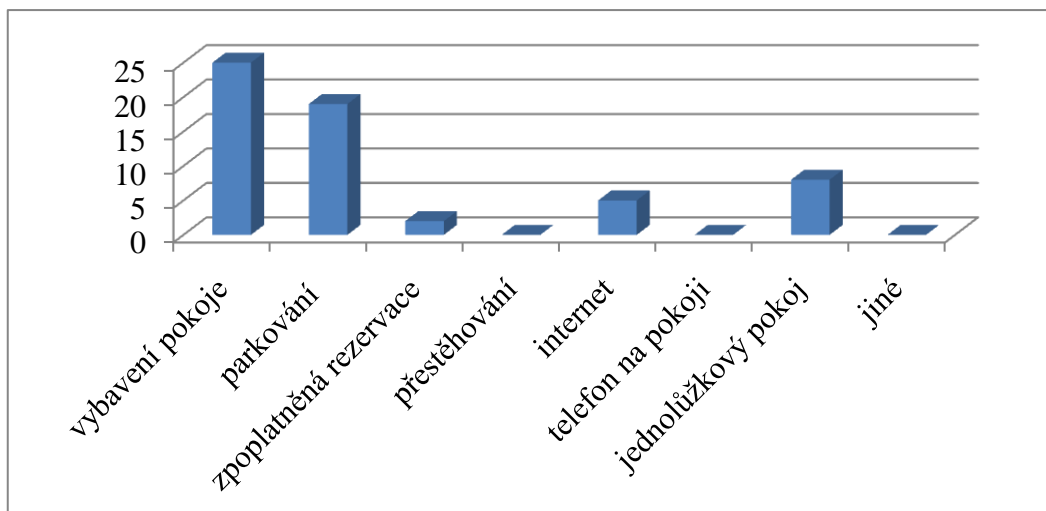
Graf 5: Platil/a jste si nějaký nadstandard?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Následující otázka plynule navazovala na otázku předchozí a měla za úkol zjistit, jaký nadstandard si lázeňští hosté nejčastěji předplácí.

Graf 6: Pokud ano jaký? Možno více odpovědí.

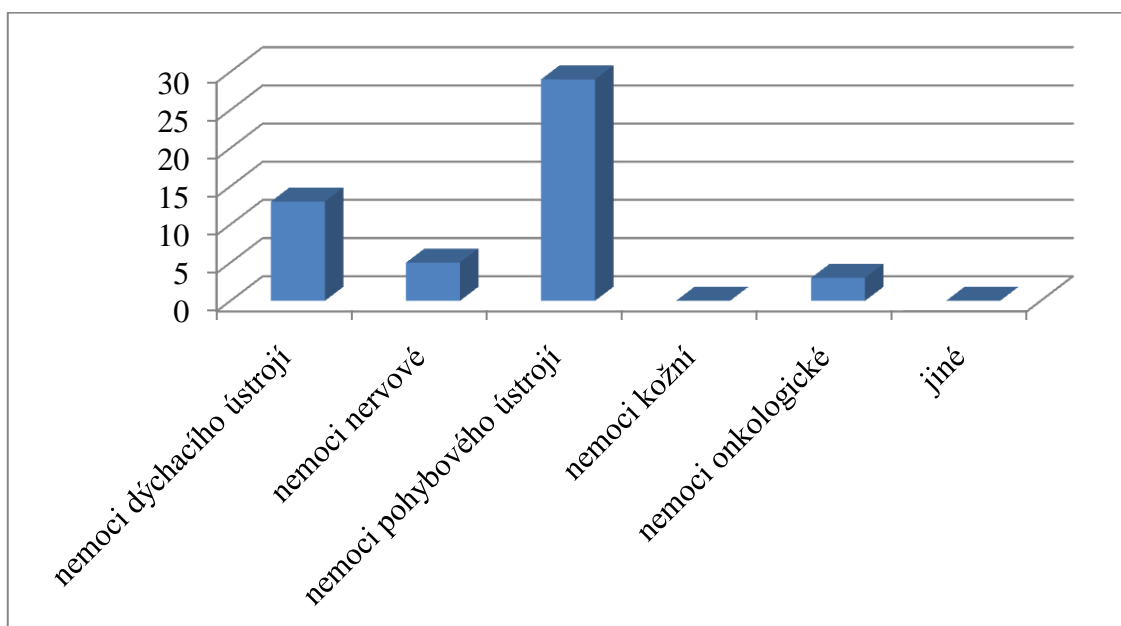

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

74 % lázeňských hostů si platilo ze svých zdrojů nadstandard. Nejčastěji se jednalo o vybavení pokoje – televize, lednička a rádio (25 hostů). 19 respondentů si připlatilo za parkování. 8 klientů si zaplatilo jednolůžkový pokoj, 5 internet a 2 rezervaci.

Další otázka byla také zaměřena na lázeňské pacienty a zjištění jejich indikací.

Graf 7: Jaká je Vaše indikace?

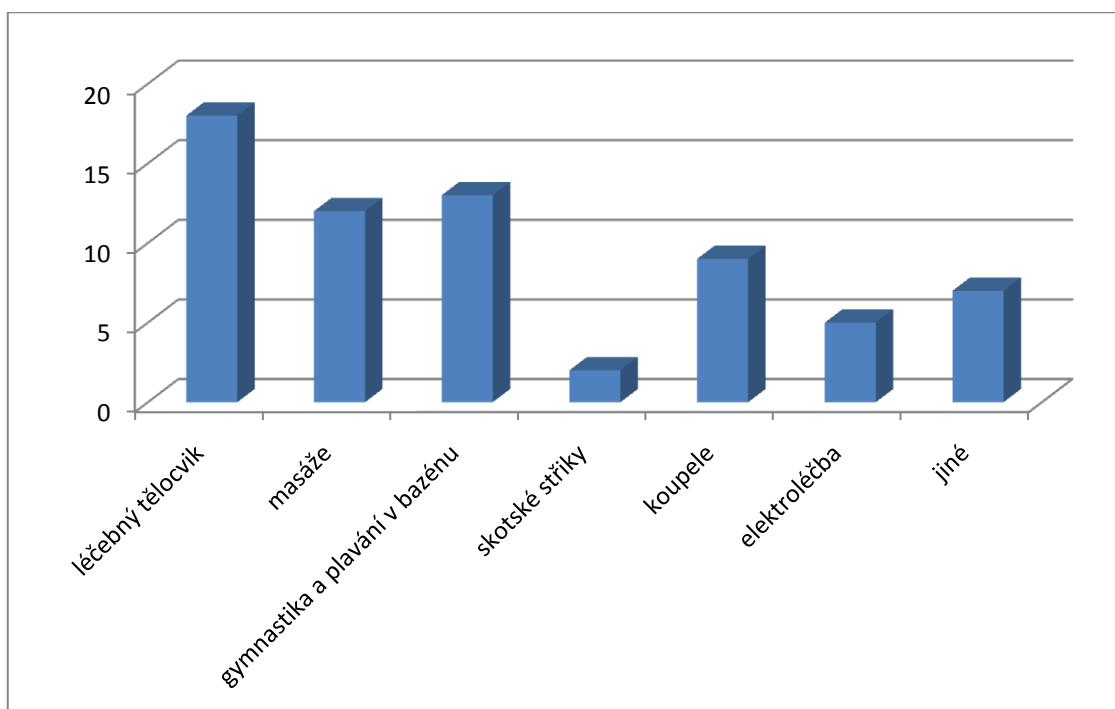

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Bylo osloveno 50 lázeňských hostů, z nichž 29 si přijelo léčit nemoci pohybového ústrojí a 13 nemoci dýchacího ústrojí. Zbýlých 5 pacientů nemoci nervové a 3 pacienti nemoci kožní.

Poslední lázeňsky zaměřená otázka se zabývala oblíbeností léčebných metod. Respondenti mohli vybírat z následujících možností, případně uvést vlastní odpověď.

Graf 8: Která z následujících léčebných metod je dle Vás nejefektivnější? Možno více odpovědí.

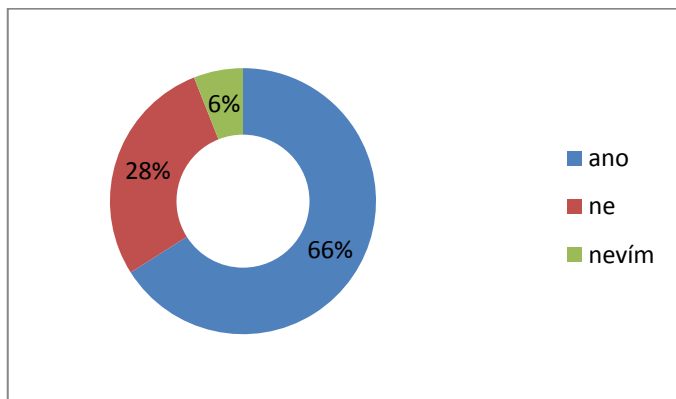

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Poslední otázka zaměřená na lázeňské hosty se týkala léčebných metod. Mezi nejoblíbenější metody patří léčebný tělocvik, gymnastika a plavání v bazénu a masáže. Možnosti „jiné“ využilo 7 respondentů, kteří se zmínili o pozitivních účincích pobytu na čerstvém vzduchu a Nordic Walkingu.

Čtvrtá otázka zjišťovala, zda jsou Jánské Lázně pro respondenty hlavním cílem cesty.

Graf 9: Jsou Jánské Lázně hlavním cílem Vaší cesty?

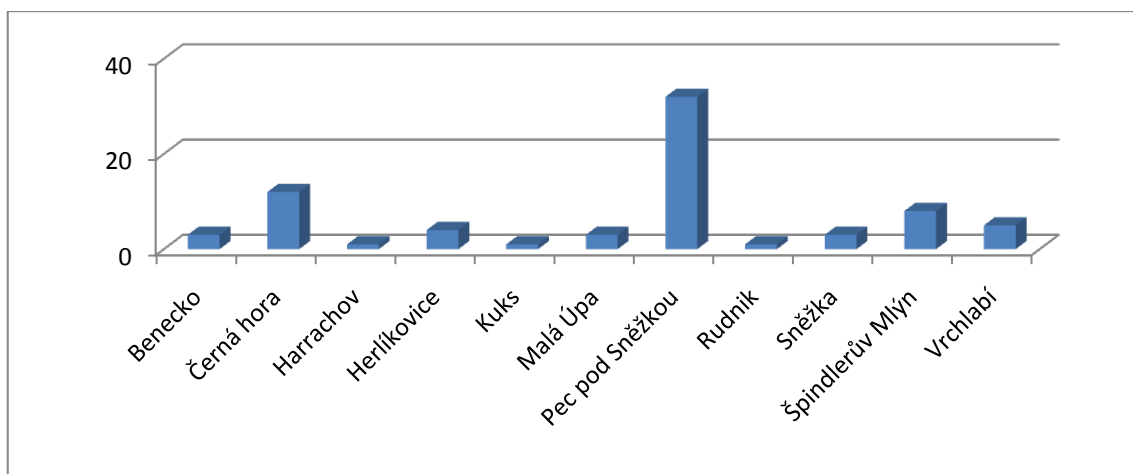

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Jánské Lázně byly hlavním cílem 66 % dotazovaných, 28 % dotazovaných nemělo za hlavní cíl toto město a 6 % si nebylo jisto.

Následující otázka byla určena pro turisty, kteří hodlají navštívit nebo již navštívili další zajímavá místa v turistickém regionu. Úkolem bylo zjistit, jaká další místa jsou v regionu pro respondenty turisticky přitažlivá.

Graf 10: Která místa ještě hodláte v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší navštívit nebo jste již navštívil/a?

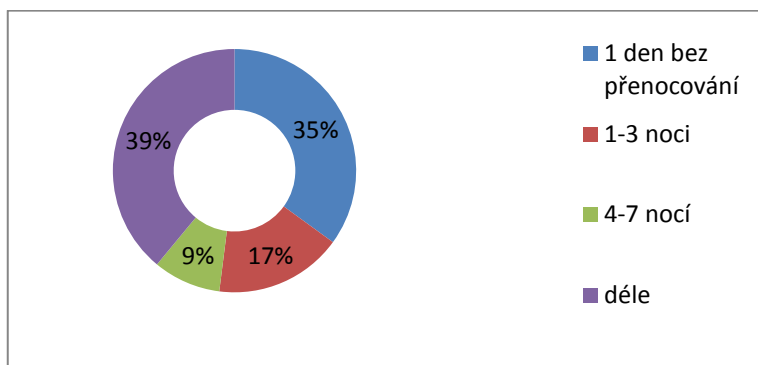

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Region Krkonoše a Podkrkonoší je z hlediska cestovního ruchu velmi atraktivní. Většina návštěvníků, kteří navštíví Jáchymov, chce také navštívit Pec pod Sněžkou (32 respondentů), Černou horu (12 respondentů) a Špindlerův Mlýn (8 respondentů).

Šestá otázka měla za úkol zjistit, jak dlouho se respondenti v Jánských Lázních zdrží.

Graf 11: Jak dlouho se zdržíte v Jánských Lázních?

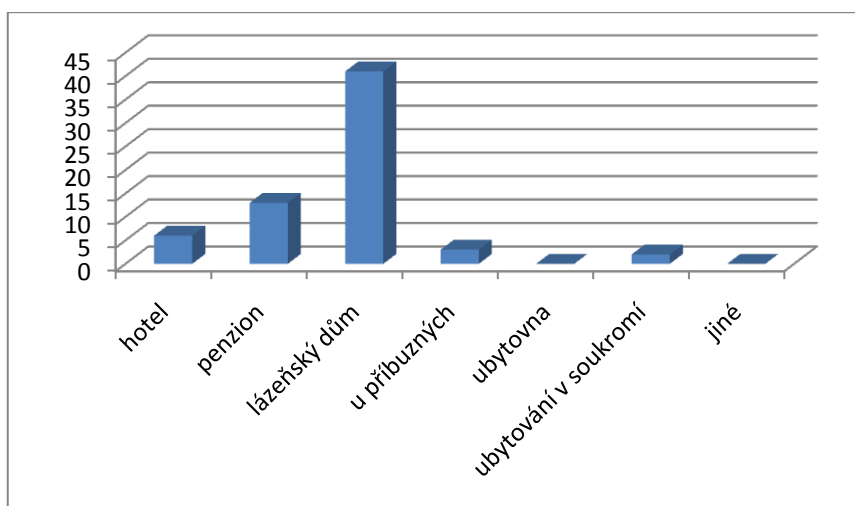

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

39 % respondentů se v Jánských Lázních zdrží déle než jeden týden, číslo je takto vysoké z důvodu zařazení odpovědi lázeňských hostů, jejichž obvyklá doba léčby je 3 týdny. Pokud bychom do této otázky nezařadili odpovědi pacientů, nejvíce odpovědí by bylo 1 den bez přenocování. Důvodem je sportovní středisko, kam většina návštěvníků jezdí pouze na jednodenní lyžování či pěší túru. Jánské Lázně by se měly snažit přitáhnout vícedenní turisty.

Sedmá otázka, která byla určena pro nocující dotázané, se zabývala typem ubytovacího zařízení, které si vybrali.

Graf 12: Pokud v Jánských Lázních nocujete, kde jste ubytován/a?

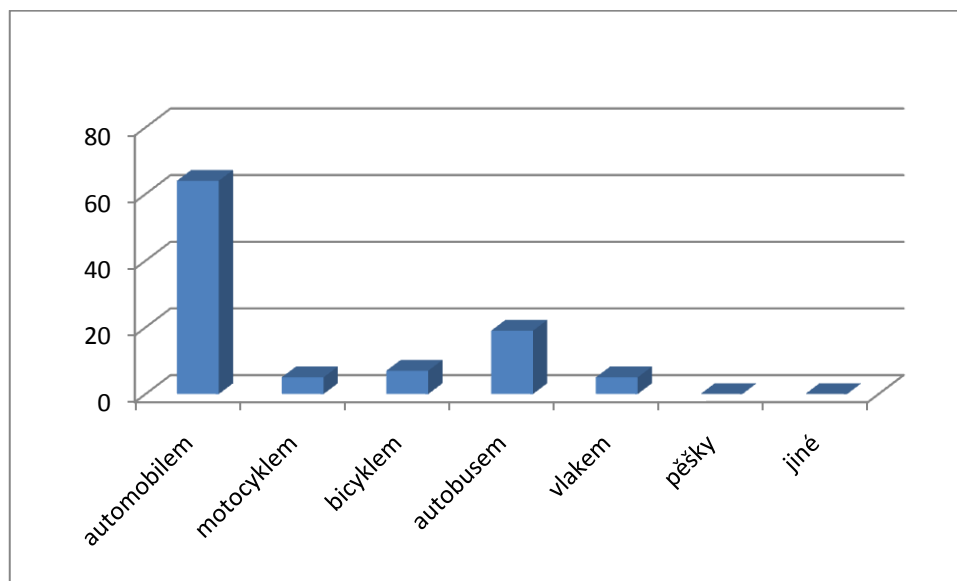

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Graf je opět ovlivněn ubytováním lázeňských hostů, 41 respondentů, kteří v Jánských Lázních nocují, bydlí v lázeňských domech. Na druhém místě jsou penziony, kde přespí 13 hostů. Dále hotely a ubytování u příbuzných a v soukromí.

Osmá otázka měla zjistit, jakým dopravním prostředkem respondenti nejčastěji přicestovali do Jánských Lázní.

Graf 13: Jak jste do Jánských Lázní přicestoval/a?

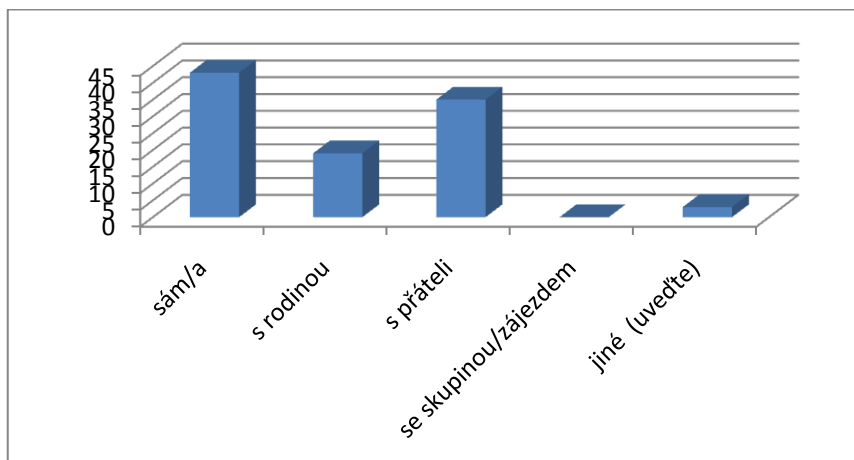

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Otázka zaměřená na dopravu do Jánských Lázní potvrzuje dnešní trend rostoucí automobilové dopravy. 64 % návštěvníků města přijelo automobilem, dále 19 % autobusem a na třetím místě se umístil překvapivě bicykl, kterým na výlet dorazilo 7 % návštěvníků.

Devátá otázka se zabývala tím, zda respondenti cestují sami případně, kdo je doprovází.

Graf 14: S kým cestujete?

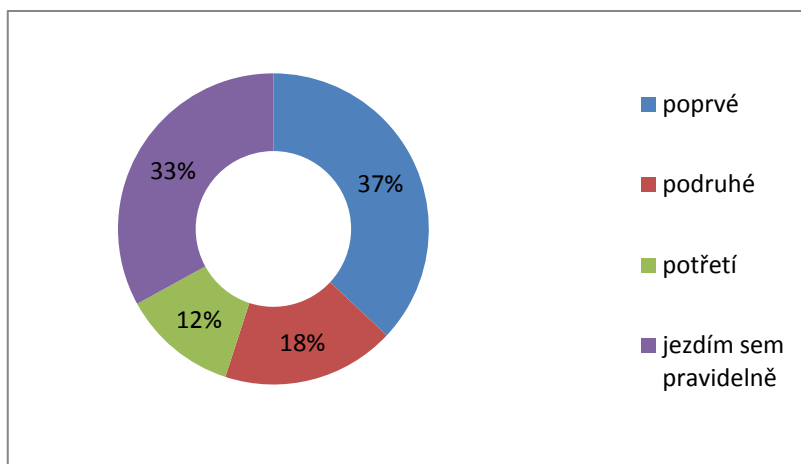

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

43% dotázaných cestuje samo, v drtivé většině se jedná o lázeňské hosty. 35 % respondentů přijelo do Jánských Lázní s přáteli a 19 % s rodinou. 3 % dotázaných odpovědělo „jiné“ s upřesněním – s partnerem.

Desátá otázka dotazníku zjišťovala četnost návštěv Jánských Lázní.

Graf 15: Pokolikáté jste v Jánských Lázních?

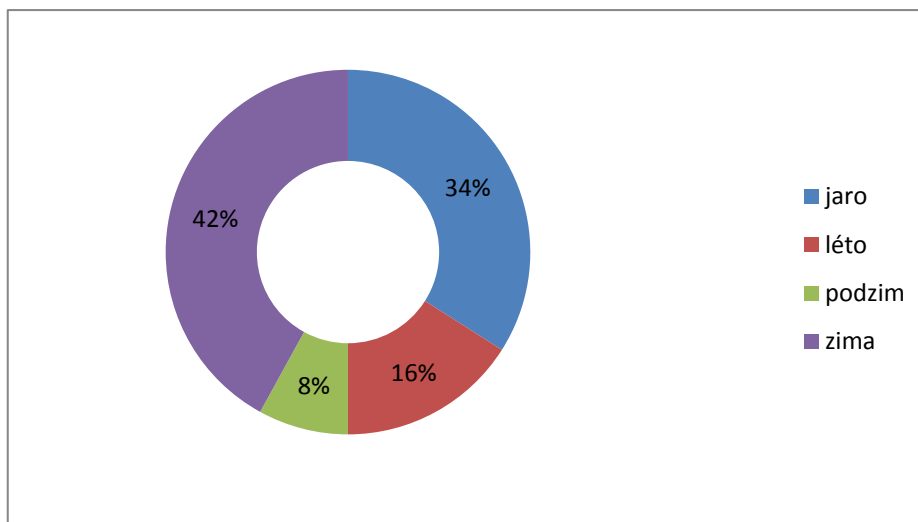

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejčastěji respondenti odpovídali poprvé (37 %), samozřejmě je to opět podmíněno i účastí lázeňských hostů na šetření. 33 % respondentů jezdí do Jánských Lázní pravidelně. Tento graf signalizuje pozitivní fakt, že návštěvníci, kteří sem zavítají poprvé, své návštěvy opakují.

Jedenáctá otázka byla položena tak, aby bylo možné zjistit, v jakém ročním období respondenti obvykle zavítají do Jánských Lázní.

Graf 16: Ve kterém ročním období do Jánských Lázní a okolí obvykle zavítáte?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Na jaře zavítá do Jánských Lázní 42 % dotázaných a v zimě celých 34 %. Nejméně turistů se v této oblasti vyskytuje na podzim.

Dvanáctá otázka se zabývala hodnocením následujících faktorů. K zodpovězení této otázky byla připravena přehledná tabulka.

Tabulka 3: Úroveň následujících faktorů v místě

	Velmi dobré	Dobré	Uspokojivé	Málo uspokojivé	Neuspokojivé	Nedovedu posoudit
Příroda (atraktivnost krajiny,...)	75%	19%	6%	-	-	-
Památky	8%	23%	59%	-	-	10%
Kulturní akce (zábava)	8%	21%	32%	17%	4%	18%
Sportovně - rekreační zařízení	42%	47%	11%	-	-	-
Kulturně - společenská zařízení	6%	24%	39%	-	-	31%

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Z výše uvedené tabulky je patrné, že nejlépe hodnocená je právě atraktivnost krajiny. Celých 75 % dotazovaných uvedlo, že je na velmi dobré úrovni. Nejhůře při hodnocení dopadly kulturní akce, které vyhovují spíše starší generaci dotazovaných.

Úroveň služeb hodnotili respondenti ve třinácté otázce také pomocí tabulky. Připravena byla i odpověď „nedovedu posoudit“, kterou využilo velké procento dotázaných.

Tabulka 4: Úroveň poskytovaných služeb v místě

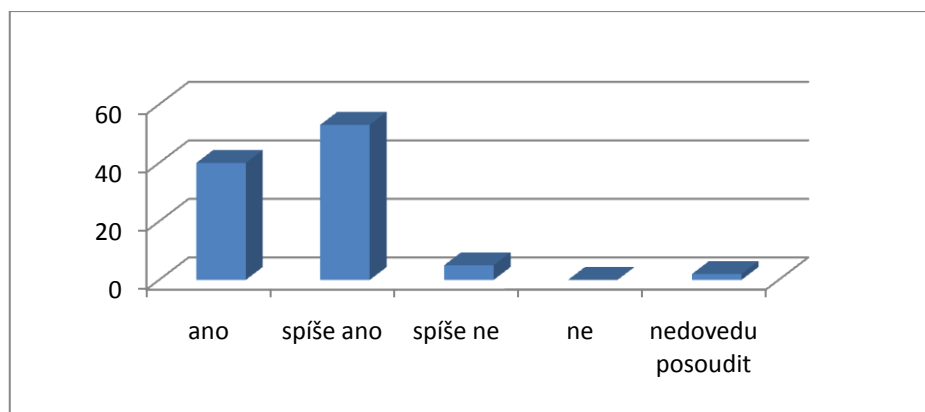
	Velmi dobré	Dobré	Uspokojivé	Málo uspokojivé	Neuspokojivé	Nedovedu posoudit
Ubytovací služby	15%	47%	6%	-	-	32%
Stravovací služby	18%	54%	23%	4%	1%	-
Lázeňské služby	20%	27%	8%	-	-	45%
Doprava (dostupnost, kvalita silnic)		68%	27%	5%	-	-
Informační centrum	9%	45%	12%	-	-	34%
Turistické značení cest	35%	35%	15%	-	-	15%
Ostatní služby (obchody, směnárny)	14%	40%	35%	6%	-	5%

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Otázka č. 13 se věnuje problematice úrovni služeb cestovního ruchu. Z tabulky vyplývá, že většina dotazovaných je spokojena s úrovní služeb, které jsou v Jánských Lázních poskytovány. Přesto by se Jánské Lázně měli ve spolupráci s poskytovateli ubytovacích služeb snažit o snížení počtu turistů, kteří nedovedou jednotlivé služby posoudit. Jednou z možností je zvýšení počtu návštěvníků, kteří v místě přenocují a podstoupí lázeňské procedury.

Čtrnáctá otázka měla za úkol zjistit, zda by respondenti doporučili návštěvu města svým nejbližším.

Graf 17: Doporučil/a byste svým příbuzným/přátelům/známým návštěvu Jánských Lázní?

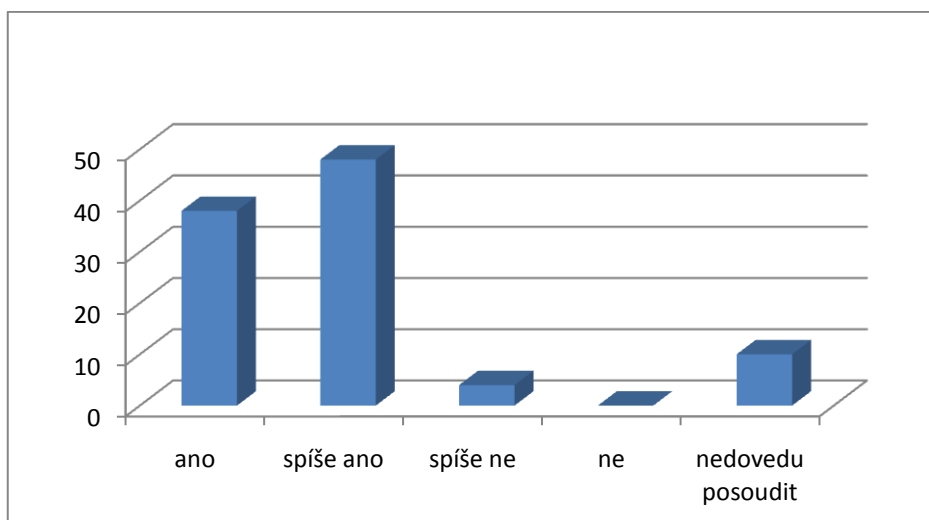

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Více než polovina respondentů (53 %) by svým známým spíše doporučila návštěvu Jánských Lázní. Pouhých 5 % dotázaných by návštěvu spíše nedoporučila. Tento pozitivní fakt potvrzuje spokojenost turistů se službami, které středisko nabízí.

Cílem patnácté otázky bylo zjištění, zda dotázaní plánují další návštěvu Jánských Lázní.

Graf 18: Plánujete opakovat návštěvu Jánských Lázní?

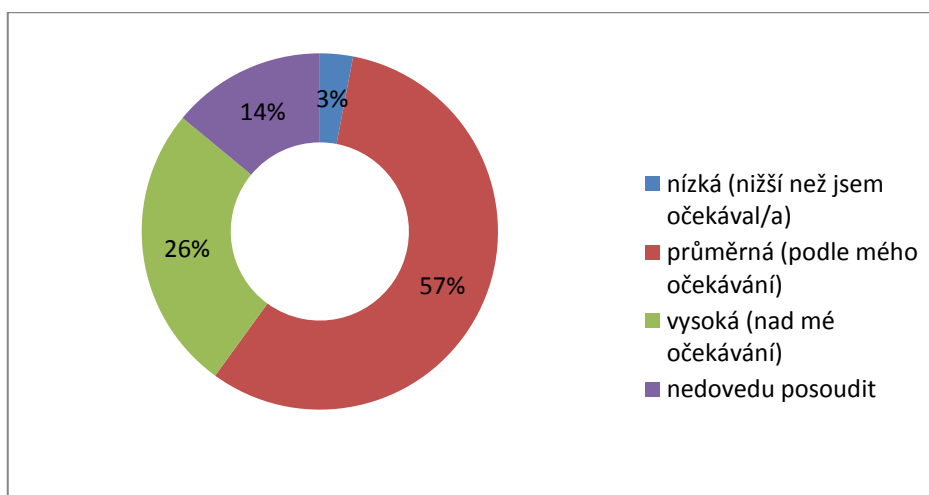

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Opět většina dotázaných shodně plánuje opakovat návštěvu v Jánských Lázních. Spíše ano odpovědělo 48 % dotázaných, 38 % ano, pouze 4 % respondentů spíše neplánuje návštěvu opakovat a 10 % to nedovedlo posoudit.

Šestnáctá otázka se zabývala atraktivností Jánských Lázní z pohledu dotázaných.

Graf 19: Jaká je podle Vás atraktivnost Jánských Lázní z pohledu účastníka cestovního ruchu?

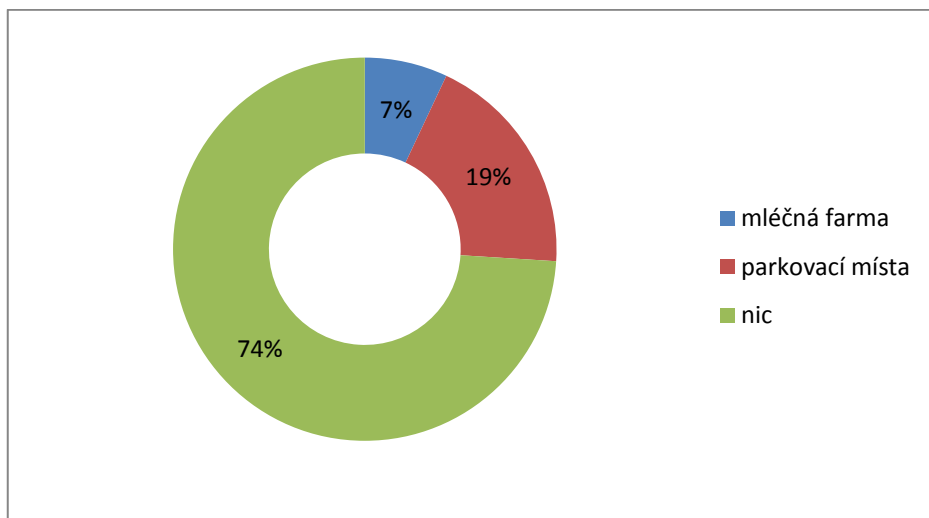

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Atraktivnost Jánských Lázní je z 57 % podle očekávání účastníků cestovního ruchu a 26 % respondentů ji dokonce hodnotí jako vysokou.

Sedmnáctá otázka byla zaměřena na případné nedostatky Jánských Lázní a jejich nejbližšího okolí. Odpovědi respondenti volili sami.

Graf 20: Co v Jánských Lázních a okolí postrádáte?

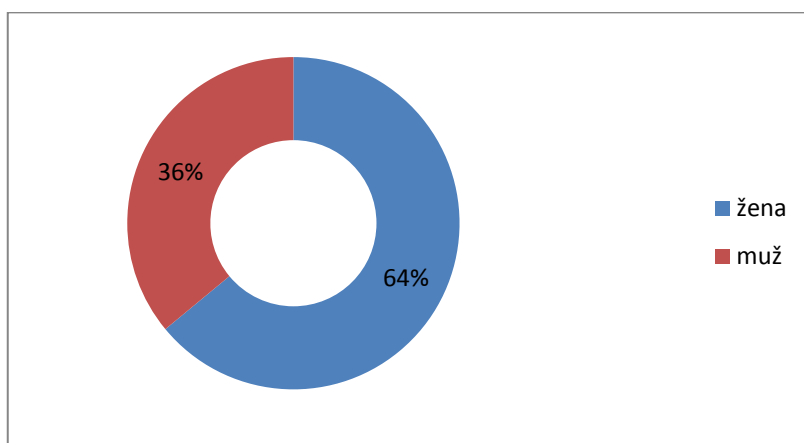
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Drtivá většina respondentů (74 %) v Jánských Lázních nic nepostrádá. Pro jejich velikost a polohu mají dostatečné vybavení. Přesto by 19 % respondentů uvítalo další parkovací místa – pokud možno zdarma a 7 % dotazovaných postrádá mléčnou farmu.

Následující grafy přinášejí údaje o respondentech.

Osmnáctá otázka zjišťovala pohlaví respondentů.

Graf 21: Pohlaví respondentů

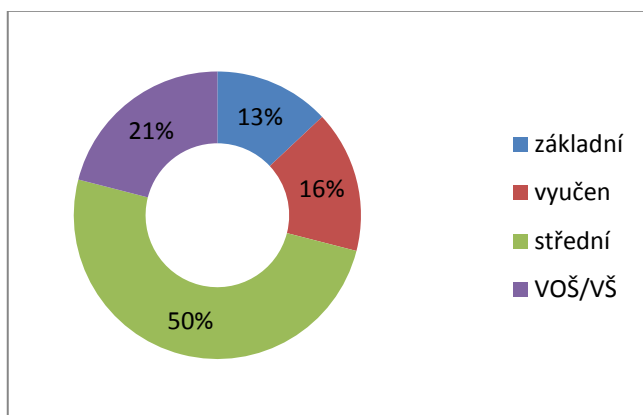

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Bylo osloveno 64 % žen a 36 % mužů.

Devatenáctá otázka se zabývala nejvyšším ukončeným vzděláním dotázaných turistů.

Graf 22: Nejvyšší ukončené vzdělání respondentů

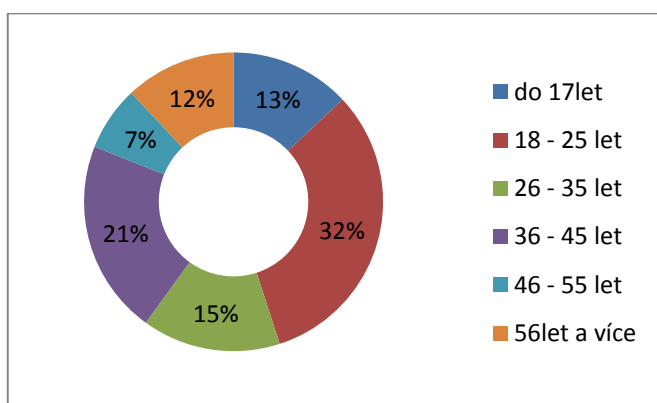

Polovina dotázaných měla středoškolské vzdělání, dalších 21 % respondentů absolvovalo studium na VOŠ nebo VŠ, 16 % dotázaných bylo vyučeno a 13 % mělo základní vzdělání – jednalo se zejména o studenty základní školy.

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Otázka číslo dvacet byla zaměřena na věk respondentů.

Graf 23: Věk respondentů

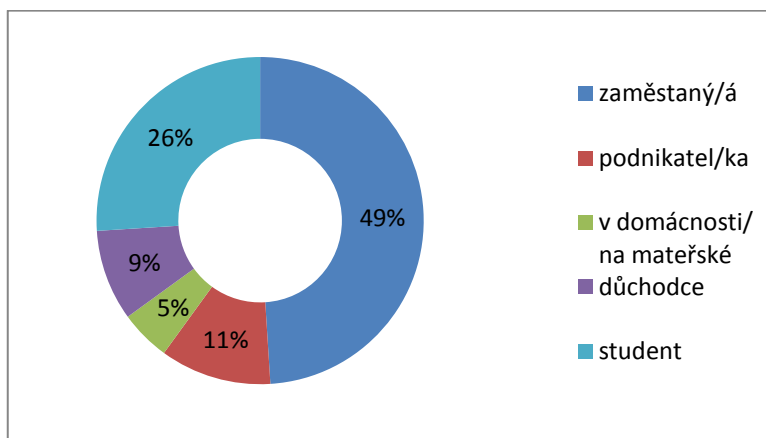

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejčastěji uvedená věková hranice byla 18 – 25 let, což se týkalo většinou respondentů, kteří do Jánských Lázní přijeli na sportovní pobyt. Návštěvníci Jánských Lázní, kteří přijeli na lázeňský pobyt, spadali nejčastěji do věkové hranice 36 – 45 let, jednalo se zejména o pacienty se stavy po úrazech. Dalších 12 % respondentů patřících do věkové skupiny 56let a více byli také návštěvníci lázní.

Jednadvacátá otázka zjišťovala zaměstnání dotázaných.

Graf 24: Zaměstnání respondentů

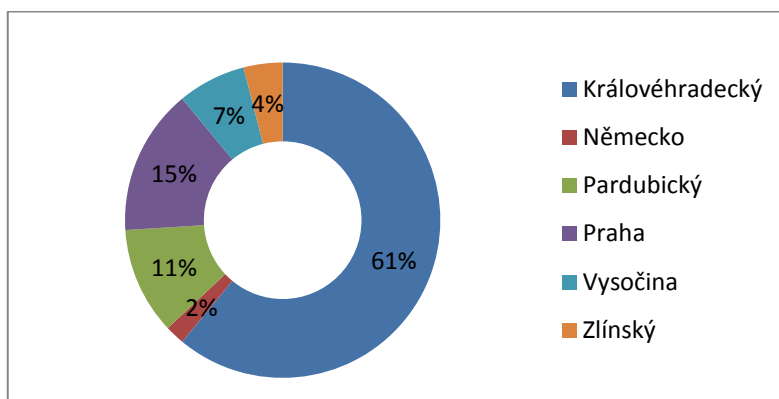

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Téměř polovina (49 %) dotázaných bylo zaměstnáno, 26 % respondentů studovalo, dále se šetření zúčastnilo 11 % podnikatelů, 9 % důchodců a 5 % dotazovaných bylo v domácnosti nebo na mateřské dovolené.

Poslední otázka měla za úkol zjistit, z jakého kraje (u cizinců státu) respondenti přicestovali.

Graf 25: Z jakého kraje jste sem přicestoval/a?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejvíce respondentů (61 %) bylo z Královéhradeckého kraje, kde se Jánské Lázně nachází. Na druhém místě se umístila Praha, ze které přijelo 15 % dotazovaných. Z Pardubického kraje pocházelo 11 % respondentů, z Vysočiny 7 % a ze Zlínského kraje 4 % dotázaných. 2 % respondentů byli zahraniční turisté z Německa, kteří využili dotazníku přeloženého do německého jazyka.

3.2 Zhodnocení dotazníkového šetření

Na základě zpracování dotazníkové šetření lze říci, že typickým návštěvníkem Jánských Lázní je zaměstnaná žena ve věku 18 – 25 let se středoškolským vzděláním z Královéhradeckého kraje. Turistka sem přicestuje na doporučení svých přátel na sportovní nebo lázeňský pobyt. Jejím hlavním cílem jsou Jánské Lázně, ale udělá si výlet do nedaleké Pece pod Sněžkou. Pokud v Jánských Lázních nocuje, nejspíše to bude v penzionu. Jejím dopravním prostředkem je auto, kterým jede do Jánských Lázní v zimě a poprvé. Na cestu vyrazí sama nebo ji doprovází přátelé. S většinou faktorů a služeb, které ovlivňují potenciál cestovního ruchu je spokojena. Proto by svým známým návštěvu lázeňského města doporučila a sama se sem ráda vrátí. V Jánských Lázních nic nepostrádá. Host, který přijel do Jánských Lázní na lázeňský pobyt, je ve věku 36 – 45 let a jeho indikací jsou nemoci pohybového ústrojí, nejčastěji to bývají stavy po úrazech. Hostův pobyt je hrazen z veřejného pojištění a on sám si hradí nejčastěji nadstandardně vybavený pokoj. Další charakteristika je shodná.

Z dotazníku vyplývá, že jsou návštěvníci s místem spokojeni. Přesto by Jánské Lázně měly využít marketingových nástrojů k zviditelnění střediska a pokusit se přitáhnout vícedenní návštěvníky a nabídnout jim lázeňský pobyt. Lépe a více propagovat blahodárné účinky místních přírodních zdrojů a efektivněji informovat potenciální klienty o možnosti zkrácených výhodných relaxačních a zdravotních pobytů. Začít využívat tištěnou formu propagace – upoutávky v novinách nebo krátké reklamní spoty v regionálních rádiích.

Závěr

Lázeňství je dynamicky se rozvíjejícím oborem, který má budoucnost jak v ekonomické sféře, tak i zdravotnické oblasti. Česká republika je bohatá na přírodní léčivé zdroje a tradice lázeňství sahá hluboko do minulosti. Zahraniční hosté, které do České republiky láká vyhlášená úroveň lázeňství, tvoří téměř polovinu všech lázeňských hostů ve větších lázeňských oblastech.

Přestože je lázeňství vyhlášeným oborem, myslím si, že stále na českém trhu neexistuje dostatek publikací a odborné literatury zabývající se právě tímto oborem. Věřím, že má bakalářská práce úspěšně rozšíří počet textů o lázeňství.

Cílem této bakalářské práce na téma „Jánské Lázně – netradiční oblast lázeňství“ bylo přiblížit čtenáři problematiku lázeňství, analyzovat lázeňský cestovní ruch v Jánských Lázních a současně Jánské Lázně představit jako oblast s možností sportovního a turistického využití. Součástí práce bylo dotazníkové šetření, které bylo prováděno přímo v Jánských Lázních v zimní sezoně 2011.

Teoretická část práce je věnována problematice lázeňského cestovního ruchu a má za úkol přiblížit ji čtenáři. Podává přehled o historii lázeňství, základních pojmech, přírodních léčivých zdrojích a lázeňských službách. V této části nechybí přehled nejznámějších českých a evropských lázeňských míst.

Praktická část bakalářské práce je rozdělena do tří kapitol. První kapitola je věnována městu Jánské Lázně, které je představeno jako středisko cestovního ruchu v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší.

Druhá kapitola se zabývá analýzou lázeňství ve Státních léčebných lázních Jánské Lázně. Podrobně jsou zde rozebrány indikace, léčebné metody, ubytovací a stravovací zařízení lázeňských hostů. Část kapitoly je věnována významné dětské léčebně Vesna, kde se léčí pacienti do 18 let.

Třetí, neméně důležitá kapitola, se týká výsledků dotazníkového šetření. Rozsáhlý dotazník byl dostatečně detailně propracován, aby výsledky šetření mohly být relevantní. Vzhledem k tomu, že práce je věnována zejména lázeňství, obsahoval dotazník pět otázek, které byly určeny výhradně lázeňským hostům, kteří v Jánských Lázních absolvovali pobyt. Lázeňští hosté byli velmi vstřícní a dotazník vyplňovali s chutí.

Cíle mé bakalářské práce se úspěšně podařilo splnit. Využít ji mohou jako zdroj informací účastníci cestovního ruchu, kteří se do oblasti chystají a hledají informace o Jánských Lázních v ucelené podobě. V neposlední řadě může dotazníkové šetření sloužit jako podklad pro marketingové kampaně Jánských Lázní.

Informační zdroje

Literatura

1. DAVID, P; SOUKUP, V. *Velká turistická encyklopedie Královéhradecký kraj*. Praha: Knižní klub, 2009. 328s. ISBN: 978-80-242-2454-1
2. DĚDINA, J. *Management, organizování a ekonomika lázeňství – vybrané kapitoly*. Praha: VŠ CRHL, 2004. 170 s. ISBN 80-86592-01-4
3. HRALA, V. *Geografie cestovního ruchu*. Praha: Idea Servis, 2002. 173s. ISBN: 80-85970-36-8
4. INDROVÁ, J. a kolektiv. *Cestovní ruch*. Praha: VŠE, 2009. 122s. ISBN: 978-80-245-1569-4
5. KNOP, K. a kolektiv. *Lázeňství ekonomika a management*. Praha: Grada Publishing, 1999. 232s. ISBN:80-7169-717-6
6. KŘEŠŤAN, V; VAŠÍČEK, M. *Marketing*. Jihlava: VŠPJ, 2005. 141s. ISBN: neuvedeno
7. MACKOVIČ, M. *Lázeňství a balneotechnika*. Cheb:FEK, 1995. 53s. ISBN: 80-7082-226-0
8. MÜLLEROVÁ, A. *Wellness jako životní styl*. Brno: ERA group, 2008. 129s. ISBN: 978-80-7366-134-2
9. OLSZÁNSKA, B; OLSZÁNSKI T. *Budapešť*. Praha: Euromedia Group, k. s., 2001. 264s. ISBN: 80-7202-830-8
10. ORIEŠKA, J. *Technika služeb cestovního ruchu*. Praha: Idea servis, 1999. 244s. ISBN 80-85970-27-9
11. PÁSKOVÁ, M.; ZELENKA, J. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. 432 s. ISBN neuvedeno
12. SEIFERTO VÁ, V. *Marketing v lázeňském cestovním ruchu*. Praha: VŠ CRHL, 2003. 120s. ISBN: 80-86592-00-6

Elektronické zdroje

13. Asociace krajů [online]. 2011 [cit. 2011-03-17]. Dostupné z WWW:
<<http://www.asociacekrajů.cz/>>
14. Budapešť [online]. 2006 - 2009 [cit. 2011-03-21]. Dostupné z WWW:
<<http://ibudapest.cz/>>
15. CzechTourism. *Lázeňské statistiky* [online]. 2010 [cit. 2011-03-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.czechtourism.cz/lazenstvi/lazenske-statistiky/>>
16. České Dráhy. *Trutnov hlavní nádraží* [online]. 2009 [cit. 2011-03-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.cd.cz/cd-online/staniceinfo.php?nazev=57020>>
17. České lázeňství. *Přírodní léčivé zdroje* [online]. 2009 [cit. 2011-03-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskelazenstvi.cz/Ceske-lazenstvi/Prirodni-lecive-zdroje.aspx>>
18. Františkovy Lázně. *Léčebný pobyt* [online]. 2011 [cit. 2011-03-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.frantiskovylazne.cz/cs/lecebny-pobyt/>>
19. Hippoterapie [online]. 2011 [cit. 2011-04-11]. Dostupné z WWW:
<<http://www.privatni-neurologie.cz/hippoterapie.html>>
20. Jánské Lázně. *Historie* [online]. 2011 [cit. 2011-03-24]. Dostupné z WWW:
<<http://www.janskelazne.cz/cz/mesto-janske-lazne/historie/>>
21. Karlovy Vary. *Lázeňství a prameny* [online]. 2011 [cit. 2011-03-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.karlovy-vary.cz/cz/lazenstvi-prameny>>
22. KRNAP. *Biosférická rezervace* [online]. 2010 [cit. 2011-03-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.krnep.cz/biosfericka-rezervace/>>
23. KRNAP. *Příroda a historie* [online]. 2011 [cit. 2011-03-25]. Dostupné z WWW:
<<http://www.krnep.cz/priroda-a-historie/>>
24. Lázeňský zákon 164/2001 Sb. 2001 [cit. 2011-03-22]. Dostupné z WWW:
<<http://ley.cz/?s130&q130=all>>
25. Léčebné lázně. *Přírodní léčivé zdroje* [online]. 2009 [cit. 2011-03-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.lecebne-lazne.cz/cs/ceske-lazenstvi/prirodni-lecive-zdroje>>
26. Luční dům. *Mapa Jánských lázní* [online]. 2011 [cit. 2011-03-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.lucnidum.cz/cz/kontakt/>>

27. Luhačovice [online]. 2011 [cit. 2011-03-17]. Dostupné z WWW:
<<http://www.luhacovice.cz/page/1333.lazne-luhacovice/>>
28. Mapy. *Trasa* [online]. 2011 [cit. 2011-03-22]. Dostupné z WWW:
<[http://www.mapy.cz/#mm=ZTtTcP@sa=r@st=r@srq=route\(fast%2Ctoll\)%3Aobec%20Hradec%20Kr%C3%A1lov%C3%A9%2C%20okres%20Hradec%20Kr%C3%A1lov%C3%A9%2C%20C4%8Cesk%C3%A1%20republika%3ETuristick%C3%A1%20zn%C3%A1mka%20No.17%2C%20Jansk%C3%A9%20L%C3%A1zn%C4%9B@scrd=136301513,136391233,136168947,137889100,301604895@x=136322720@y=137146048@z=8](http://www.mapy.cz/#mm=ZTtTcP@sa=r@st=r@srq=route(fast%2Ctoll)%3Aobec%20Hradec%20Kr%C3%A1lov%C3%A9%2C%20okres%20Hradec%20Kr%C3%A1lov%C3%A9%2C%20C4%8Cesk%C3%A1%20republika%3ETuristick%C3%A1%20zn%C3%A1mka%20No.17%2C%20Jansk%C3%A9%20L%C3%A1zn%C4%9B@scrd=136301513,136391233,136168947,137889100,301604895@x=136322720@y=137146048@z=8)>
29. Mariánské Lázně. *Indikace* [online]. 2011 [cit. 2011-03-17]. Dostupné z WWW:
<<http://www.marianskelazne.cz/cs/indikace-lazenske-procedury/>>
30. Oficiální stránky města JL [online]. 2011 [cit. 2011-03-25]. Dostupné z WWW:
<<http://www.janske-lazne.cz>>
31. Oficiální stránky města JL. *Základní informace* [online]. 2011 [cit. 2011-03-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.janske-lazne.cz/cs/o-meste/zakladni-info/>>
32. Omnia hotel. *Ceník ubytování* [online]. 2011 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW:
<<http://www.omniahotel.cz/cs/ubytovani/ceniky/>>
33. Orea Hotel. *Vital hotel Sklář* [online]. 2011 [cit. 2011-03-16]. Dostupné z WWW:
<<http://www.orea.cz/cs/hotely/seznam-vsech-hotelu/orea-vital-hotel-sklar.html?pid=761>>
34. Penziony. *Hoffmanova Bouda* [online]. 2011 [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW:
<<http://www.penziony.cz/janske-lazne/hoffmanova-bouda/>>
35. PERGL, Václav. Pacienti si mají plně hradit pobyty v lázních. *Novinky.cz* [online]. 1.4.2011, nevedeno, [cit. 2011-04-28]. Dostupný z WWW:
<<http://www.novinky.cz/domaci/229491-pacienti-si-maji-plne-hradit-pobyty-v-laznich.html>>
36. SkiResort [online]. 2011 [cit. 2011-03-27]. Dostupné z WWW:
<http://www.janskelazne.cz/cz/skiresort-cerna-hora/infoskaireal/>
37. Státní léčebné lázně Janské Lázně, s. p.. [online]. 2011 [cit. 2011-03-24]. Dostupné z WWW: < www.janskelazne.com >

38. Státní léčebné lázně Janské Lázně, s. p.. *Údaje o termální vodě* [online]. 2011 [cit. 2011-03-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.janskelazne.com/Do04.php?JAZYK=1>>
39. Turistické regiony ČR. *Lázeňství v České republice* [online]. 2004 [cit. 2011-03-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.tourism.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=113362>>
40. Ubytování Luhačovice [online]. 2011 [cit. 2011-03-17]. Dostupné z WWW: <http://www.ubytovaniluhacovice.com/foto_luh.htm>
41. Vesna. *Základní škola a mateřská škola* [online]. 2011 [cit. 2011-04-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.zsvesna.cz/>>
42. Vřídlo [online]. 2011 [cit. 2011-03-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.geologiekv.webzdarma.cz/str1a.html>>
43. Wellness Kuřim [online]. 2011 [cit. 2011-03-16]. Dostupné z WWW: <www.wellnesskurim.cz>
44. Wikipedia. *Janské Lázně* [online]. 2011 [cit. 2011-03-27]. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Jansk%C3%A9_L%C3%A1zn%C4%9B>
45. Wikipedia. *Kostel Sv. Jana Křtitele* [online]. 2010 [cit. 2011-03-30]. Dostupné z WWW: <[http://cs.wikipedia.org/wiki/Kostel_svat%C3%A9ho_Jana_K%C5%99titele_\(Jansk%C3%A9_L%C3%A1zn%C4%9B\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Kostel_svat%C3%A9ho_Jana_K%C5%99titele_(Jansk%C3%A9_L%C3%A1zn%C4%9B))>

Prospekty, vyhlášky a tiskoviny

46. Informační deska na kolonádě v Janských Lázních
47. Janské Lázně – lázně pro Vaše zdraví, 12s
48. Janské Lázně – lázně pro Vaše zdraví, 16s
49. Lázeňská péče 2009. ÚZIS ČR, 2010. ISBN: 978-80-7280-859-5
50. POKORNÝ, Jakub. Lázně zdarma končí, pacienti zaplatí ubytování a stravu: Lázně na "křížek" za své. *MF Dnes*. 31.3.2011, 76, s. A1 - A4.
51. Sport a wellness management, Trendy ve spa a wellness, 19s
52. Vyhláška 58/1997 Sb. Ministerstva zdravotnictví

Přílohy

Dotazník v českém jazyce

Dotazník v německém jazyce

Dotazník v českém jazyce

1. Jaký byl Váš hlavní zdroj informací o Jánských Lázních?

- a) přátelé/příbuzní
- b) rozhlas/televize
- c) CK/informační kancelář
- d) internet
- e) tisk
- f) předchozí návštěva
- g) jiné (uveďte) _____

2. Jaký je hlavní důvod Vaší návštěvy v Jánských Lázních?

- a) výlet
- b) rekreace
- c) lázeňský pobyt
- d) sportovní pobyt
- e) pouze projíždím
- f) služební cesta
- g) jiné (uveďte) _____

3. Pokud je Váš hlavní důvod návštěvy Jánských Lázní lázeňský pobyt:

3.1. Jak je Váš pobyt financován?

- a) plně hrazený zdravotní pojišťovnou (tzv. komplexní péče)
- b) částečně hrazený zdravotní pojišťovnou (příspěvková péče)
- c) hrazený z vlastních zdrojů (samoplátecká péče)

3.2. Platil/a jste si nějaký nadstandard?

- a) ano
- b) ne

3.3. Pokud ano jaký? Možno více odpovědí.

- a) vybavení pokoje (televize, lednice, rádio)
- b) parkování
- c) zpoplatněná rezervace (druh budovy, pokoje, ...)
- d) přestěhování
- e) internet
- f) telefon na pokoji
- g) jednolůžkový pokoj
- h) jiné (uveďte) _____

3.4. Jaká je Vaše indikace?

- a) nemoci dýchacího ústrojí
- b) nemoci nervové
- c) nemoci pohybového ústrojí
- d) nemoci kožní
- e) nemoci onkologické
- f) jiné (uveďte) _____

3.5. Která z následujících léčebných metod je dle Vás nejefektivnější? Možno více odpovědí.

- a) léčebný tělocvik
- b) veškeré manuální a podvodní masáže
- c) gymnastika a plavání v bazénu
- d) skotské stříky
- e) veškeré druhy koupelí a lázní
- f) elektroléčba
- g) jiné (uveďte) _____

4. Jsou Jánské Lázně hlavním cílem Vaší cesty?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

5. Hodláte v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší ještě navštívit nebo jste již navštívil/a další místa? Pokud ano, která?

6. Jak dlouho se zdržíte v Jánských Lázních?

- a) 1 den bez přenocování
- b) 1-3 noci
- d) 4-7 nocí
- e) déle

7. Pokud v Jánských Lázních nocujete, kde jste ubytován/a?

- a) hotel
- b) penzion
- c) lázeňský dům
- d) u příbuzných
- e) ubytovna
- f) ubytování v soukromí
- g) jiné (uveďte) _____

8. Jak jste do Jánských Lázní přicestoval/a?

- a) automobilem
- b) motocyklem
- c) bicyklem
- d) autobusem
- e) vlakem
- f) pěšky
- g) jiné (uveďte) _____

9. S kým cestujete?

- a) sám/a
- b) s rodinou
- c) s přáteli
- d) s skupinou/zájezdem
- e) jiné (uveďte) _____

10. Pokolikáté jste v Jánských Lázních?

- a) poprvé
- b) podruhé
- c) potřetí
- d) jezdím sem pravidelně

11. Ve kterém ročním období do Jánských Lázní obvykle zavítáte?

- a) jaro
- b) léto
- c) podzim
- d) zima

12. Ohodnoťte prosím dle Vašeho názoru úroveň následujících faktorů:

	Velmi dobré	Dobré	Uspokojivé	Málo uspokojivé	Neuspokojivé	Nedovedu posoudit
Příroda (atraktivnost krajiny,...)	1	2	3	4	5	6
Památky	1	2	3	4	5	6
Kulturní akce (zábava)	1	2	3	4	5	6
Sportovně - rekreační zařízení	1	2	3	4	5	6
Kulturně - společenská zařízení	1	2	3	4	5	6

13. Ohodnoťte prosím dle Vašeho názoru úroveň následujících služeb:

	Velmi dobré	Dobré	Uspokojivé	Málo uspokojivé	Neuspokojivé	Nedovedu posoudit
Ubytovací služby	1	2	3	4	5	6
Stravovací služby	1	2	3	4	5	6
Lázeňské služby	1	2	3	4	5	6
Doprava (dostupnost, kvalita silnic)	1	2	3	4	5	6
Informační centrum	1	2	3	4	5	6
Turistické značení cest	1	2	3	4	5	6
Ostatní služby (obchody, směnárny..)	1	2	3	4	5	6

14. Doporučil/a byste svým příbuzným/přátelům/známým návštěvu Jánských Lázní?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne
- e) nedovedu posoudit

15. Plánujete opakovat svou návštěvu v Jánských Lázních?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne
- e) nedovedu posoudit

16. Jaká je podle Vás atraktivnost Jánských Lázní z pohledu cestovního ruchu?

- a) nízká (nižší než jsem očekával/a)
- b) průměrná (podle mého očekávání)
- c) vysoká (nad mé očekávání)
- d) nedovedu posoudit

17. Co v Jánských Lázních a okolí postrádáte?

18. Jste

- a) žena
- b) muž

19. Vaše nejvyšší ukončené vzdělání

- a) základní
- b) vyučen
- c) střední
- d) VOŠ/VŠ

20. Do jaké věkové hranice patříte?

- a) do 17let
- b) 18 - 25 let
- c) 26 - 35 let
- d) 36 - 45 let
- e) 46 - 55 let
- f) 56let a více

21. Vaše zaměstnání je

- a) zaměstnaný/á
- b) podnikatel/ka
- c) v domácnosti/ na mateřské
- d) důchodce
- e) student
- f) jiné (uved'te)

22. Z jakého kraje jste do Janských Lázní přicestoval/a?
(Zahraniční turisté vyplní stát)

Dotazník v německé verzi

1. Was war Ihre Hauptinformationsquelle über Jánské Lázně?
 - a) Freunde/Verwandten
 - b) Rundfunk/Fernsehen
 - c) Reisebüro/Informationszentrum
 - d) Internet
 - e) Presse
 - f) Der vorige Besuch
 - g) andere (nennen Sie) _____

2. Was ist der Hauptgrund für Ihren Besuch von Jánské Lázně?
 - a) Ausflug
 - b) Erholung
 - c) Kuraufenthalt
 - d) Sportaufenthalt
 - e) Ich fahre nur durch
 - f) Dienstreise
 - g) andere (nennen Sie) _____

3. Wenn der Hauptgrund Ihres Besuchs von Jánské Lázně ein Kuraufenthalt ist:
 - 3.1. Wie wird Ihr Aufenthalt gedeckt?
 - a) durch Versicherung voll gedeckt (s.g. Komplexe Kurbehandlung)
 - b) durch Versicherung teilweise gedeckt (Zuschuss-Kurbehandlung)
 - c) aus eigenen Quellen gedeckt (Selbstzahler-Kurbehandlung)

 - 3.2. Haben Sie eine Privatleistung bezahlt?
 - a) ja
 - b) nein

 - 3.3. Wenn ja, welche?
 - a) Zimmerausstattung (Fernsehen, Kühlschrank, Radio..)
 - b) Parken
 - c) Reservation gegen Gebühr (Gebäudegattung, Zimmergattung..)
 - d) Umziehen
 - e) Internet
 - f) Telefon im Zimmer
 - g) einbettiges Zimmer
 - h) andere (nennen Sie) _____

3.4. Was ist Ihre Indikation?

- a) Krankheiten der Atmungsorgane
 - b) Nervenkrankheiten
 - c) Krankheiten der Bewegungsapparat
 - d) Hautkrankheiten
 - e) Onkologische Krankheiten
 - f) Andere (nennen Sie)
-

3.5. Welche von nächsten Behandlungsmethoden ist Ihrer Meinung nach die effektivste?

- a) Heilgymnastik
 - b) Alle manuelle und Unterwassermassage
 - c) Gymnastik und Schwimmen im Bad
 - d) Schottich sprühen
 - e) Alle Badgattungen
 - f) Elektrobehandlung
 - g) andere (nennen Sie)
-

4. Sind Janské Lázně das Hauptziel Ihrer Reise?

- a) Ja
- b) nein
- c) Ich weiß nicht

5. Welche Gebiete möchten Sie in dem touristischen Region Riesengebirge und Umgebung besuchen oder haben Sie schon besucht?

6. Wie lange halten Sie sich in Janské Lázně auf?

- a) 1 Tag übernachtungsfrei
- b) 1-3 Nächte
- d) 4-7 Nächte
- e) länger

7. Wenn Sie in Janské Lázně übernachten, wo Sie untergebracht sind?

- a) Hotel
 - b) Pension
 - c) Kurhaus
 - d) Bei Verwandten
 - e) Touristenherberge
 - f) Private Unterkunft
 - g) andere (nennen Sie)
-

8. Womit sind Sie in Janské Lázně angekommen?

- a) Mit dem Auto
- b) Mit dem Motorrad
- c) Mit dem Fahrrad
- d) Mit dem Bus
- e) Mit dem Zug
- f) Zu Fuß
- g) andere (nennen Sie) _____

9. Mit wem reisen Sie?

- a) allein
- b) Mit der Familie
- c) Mit Freunden
- d) Mit der Reisegruppe/bei der Sonderfahrt
- e) andere (nennen Sie) _____

10. Wievielmals sind Sie in Janské Lázně gewesen?

- a) Zum ersten mal
- b) Zum zweiten mal
- c) Zum dritten
- d) Ich besuche es diesen Ort regelmäßig

11. In welcher Jahreszeit besuchen Sie Janské Lázně meistens?

- a) Frühling
- b) Sommer
- c) Herbst
- d) Winter

12. Bewerten Sie bitte Niveau der folgenden Faktoren Ihrer Meinung nach.

	Sehr gut	gut	befriedigend	Wenig befriedigend	unbefriedigend	Ich kann nicht beurteilen
Natur (Attraktivität der Landschaft...)	1	2	3	4	5	6
Sehenswürdigkeiten	1	2	3	4	5	6
Kulturelle Veranstaltungen (Unterhaltung)	1	2	3	4	5	6
Sport- und Erholungsanlage	1	2	3	4	5	6
Kultur- und Gesellschaftliche Anlage	1	2	3	4	5	6

13. Bewerten Sie bitte Niveau der folgenden Dienstleistungen Ihrer Meinung nach:

	Sehr gut	gut	befriedigend	Wenig befriedigend	unbefriedigend	Ich kann nicht beurteilen
Unterkunftsdienstleistungen	1	2	3	4	5	6
Verpflegungsdienstleistungen	1	2	3	4	5	6
Kurdienstleistungen	1	2	3	4	5	6
Verkehr (Erreichbarkeit, Qualität der Straßen)	1	2	3	4	5	6
Informationszentrum	1	2	3	4	5	6
Touristische Markierung der Wegen	1	2	3	4	5	6
Andere Dienstleistungen (Geschäfte, Wechselstube)	1	2	3	4	5	6

14. Würden Sie Ihren Verwandten/Freunden/Bekanntem den Besuch von Janské Lázně empfehlen?

- a) Ja
- b) Eher ja
- c) Eher nein
- d) nein
- e) Ich kann nicht beurteilen

15. Möchten Sie Ihr Besuch in Janské Lázně wiederholen?

- a) ja
- b) Eher ja
- c) Eher nein
- d) nein
- e) Ich kann nicht beurteilen

16. Was für eine Attraktivität haben Janské Lázně aus Sicht Reisensverkehrs?

- a) Niedrig (niedriger als ich erwartet habe)
- b) durchschnittlich (nach meiner Erwartung)
- c) hoch (über meine Erwartung)
- d) Ich kann nicht beurteilen

17. Was fehlt Ihnen in Janské Lázně und Umgebung?

18. Sie sind

- a) Frau
- b) Mann

19. Ihre höchste abgeschlossene Ausbildung

- a) Grundschule
- b) Erlernung
- c) Fachschule
- d) Hochschule

20. Zu welcher Altersgrenze gehören Sie?

- a) do 17 Jahre
- b) 18 - 25 Jahre
- c) 26 - 35 Jahre
- d) 36 - 45 Jahre
- e) 46 - 55 Jahre
- f) 56 Jahre und mehr

21. Was sind Sie Von Beruf?

- a) beschäftigt
- b) Unternehmer
- c) Im Haushalt
- d) Rentner
- e) Student

22. Woher sind Sie angekommen?
